

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๒

(สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง)

วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๓๐ (สมัยวิสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๐

ครั้งที่ ๒๒/๒๕๘๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒	
วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๘๐	
๑. เรื่องแจ้งต่อที่ประชุม เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติความไว้วางใจในคณะ- รัฐมนตรีชุดใหม่	๕๐๐
๒. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐบาล	๕๐๐
๓. ญัตติควานของรัฐบาล	๕๐๑

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๒/๒๔๘๐ (วิสามัญ) สมัยที่ ๒
วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๒ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ให้ที่ประชุมทราบว่า ได้รับหนังสือ
วันنامهสมาชิกมาประชุม ๑๒๑ ท่าน จากท่านนายกรัฐมนตรีฉบับหนึ่งมีความ
เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอแจ้ง ทั้งนี้
ที่ ส.๒๗๕๑/๒๔๘๐

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐ สิงหาคม ๒๔๘๐

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติความไว้วางใจในคณะรัฐมนตรีชุดใหม่
จาก นายกรัฐมนตรี
ถึง ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยตามที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ข้าพเจ้าเป็นนายกรัฐมนตรี
ตามประกาศลงวันที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐ นั้น ข้าพเจ้าได้จัด
คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ตามรัฐธรรมนูญขึ้นเสร็จแล้ว และได้ทูลเกล้า ฯ ถวายรายงาน
ไปเพื่อได้รับพระราชทานให้ทรงตั้ง และได้โปรดเกล้า ฯ ตั้งมาแล้ว ทั้งสำเนา
ประกาศตั้งรัฐมนตรีซึ่งได้แนบมาพร้อมกับหนังสือ

จะนั้นจึงแจ้งมาเพื่อขอให้สภาผู้แทนราษฎรลงมติความไว้วางใจ ในคณะรัฐมนตรี
ชุดใหม่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยามมาตรา ๕๐

อนึ่งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่นี้พร้อมที่จะแถลงนโยบายในสภาผู้แทนราษฎรได้
ในวันที่ ๑๑ เดือนนี้ เวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา ทั้งนี้ขอได้โปรดจกเข้าระเบียบวาระ
ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงนาม) พ.อ. พหลพลพยุหเสนา
นายกรัฐมนตรี

เพราะฉะนั้นขอเชิญแสดงนโยบาย

นายกรัฐมนตรี : คำแถลงนโยบายของคณะรัฐบาลครั้งนี้ คณะรัฐมนตรีนี้จะดำเนินนโยบายตามที่คณะรัฐมนตรีชุดก่อนได้แสดงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ส่วนเรื่องการซื้อขายที่ดินบางรายของพระคลังข้างที่ซึ่งเป็นปัญหาอยู่นั้น รัฐบาลจะได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ชาวสอาก

นายไต้ ปาณิกบุตร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร) : ในเมื่อข้าพเจ้าได้ฟังรัฐบาลชุดใหม่แถลงนโยบายเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าขอประทานโอกาสเรียน คือว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ซึ่งข้าพเจ้าขอประทานยื่นไปว่า เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าได้ขอเปิดอภิปรายในเมื่อได้มีกระทู้ถามในรัฐบาลชุดก่อนนั้น และยังมีกรอภิปรายกันอยู่ แต่ความมุ่งหมายที่เปิดอภิปรายของข้าพเจ้าก็เพื่อจะค้นหาความจริง เพราะเหตุว่าการเปิดอภิปรายนั้นมีความมุ่งหมายว่าเมื่อมีข้อกล่าวหาแล้วก็น่าที่จะได้ค้นคว้าหาความจริงว่าเป็น ประ

การใด แต่การค้นคว้าในคราวนั้นยังมีได้ดำเนินไปถึงที่สุดประการใด รัฐบาลก็ได้คว่นลาออกเสีย จึงเป็นเหตุให้มีรัฐบาลชุดใหม่ขึ้นในทางการเมืองแล้ว ส่วนที่น่าสรรเสริญนั้นคือรัฐบาลได้ลาออกไป น่าสรรเสริญในเกียรติยศในทางประชาธิปไตย แต่ในทางปฏิบัตินั้นก็น่าจะเห็นว่าได้ทำเร็วเกินไป เพราะว่ายังไม่ทันได้เห็นแนวทางของการเปิดอภิปรายอย่างไร แต่ว่ารัฐบาลชุดนี้ได้แถลงนโยบายในเรื่องที่จะซักฟอกในเรื่องการซื้อขายที่ดินนั้นข้าพเจ้าก็พอใจแล้ว การเปิดอภิปรายนั้นใช่ของข้าพเจ้าผู้เดียวหา มิได้ เมื่อสภาฯ นี้ได้เปิดอภิปรายแล้วก็เป็นธุระของสภาฯ ซึ่งถ้าแม้จะได้ยื่นทบทวนไปอ่านรายงานการประชุมแล้วก็จะเห็นได้ ข้าพเจ้าไม่คิดใจที่จะกล่าวในเรื่องนี้มากไปกว่านี้ แต่ข้าพเจ้าอยากจะฝากความสังเกตในการได้ส่วนไว้ว่า ในข้อเปิดอภิปรายนั้นข้าพเจ้ามุ่งหมายถึงนโยบายในส่วนจัดการทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้าอยากจะฝากไว้ว่า รัฐบาลนี้น่าจะได้วางโครงการในการจัดการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ให้รัดกุมยิ่งขึ้นให้ต้องด้วยพระราชนิยมและถวายพระเกียรติยศในพระมหากษัตริย์ที่จะทรง

พระราชทานให้แก่ผู้ใด ลัทธิพระราช-
 นิยมย่อมมีมา ใน ธรรมนิยม ประเพณี
 พระมหากษัตริย์แต่ดั้งเดิมมา ซึ่งน่าจะ
 ค้นมาได้ ข้าพเจ้าใคร่จะฝากสิ่งเหล่านี้
 ไปยังรัฐบาลว่ารัฐบาลจะทำด้วย หรือ ไม่
 เพราะนั่นเป็นนโยบายที่รัฐบาลน่าจะ กระ
 ทำเพื่อให้นโยบายในเรื่องการจัดการ ทรัพย์สิน
 สิ้นฝ่ายพระ มหากษัตริย์ นั้น รัดกุม ยิ่ง ขึ้น
 ต้องตามแบบแผนพระราชนิยมในอันที่จะ
 พระราชทานหรือทรงพระมหากรุณาแก่ผู้
 ใด เพราะว่านโยบายในการจัดการทรัพย์สิน
 สิ้นส่วนพระมหากษัตริย์นั้น ในระหว่าง
 ที่ทรงพระเยาว์ก็ต้องระวัง แต่ไม่ใช่ระ-
 วังจนถึงกับควบคุมเอกสิทธิ์ของพระองค์
 ท่านจนถึงกับจะทรงพระ ราช ทาน อะไร
 ให้แก่ใครไม่ได้ อยากจะถามรัฐบาลว่า
 จะยอมรับข้อสัง เกต นี้ ไปและ ปฏิบัติ ได้
 หรือไม่

นายกรัชมมนตรี : ที่จริงระเบียบ
 เข็มมีอยู่แล้ว แต่ว่าที่จะทำให้รัดกุมขึ้น
 นั้นรัฐบาลยอมรับว่าจะต้องไปจัดวางระ-
 เบียบให้รัดกุมยิ่งขึ้น

นายเลียง ไชยกาล (ผู้-
 แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี) :
 บัดนี้ตั้งคณะรัฐบาลใหม่ ในส่วนตัว

บุคคลที่เป็น คณะรัชมมนตรีและเป็นนายกร
 รัชมมนตรีเราก็คงได้แสดง ไว้แล้วว่ามีความ
 เคารพและเลื่อมใส แต่เมื่องานนี้ได้เข้า
 มาสู่สภา ฯ เราก็คงต้องพิจารณากันในฐานะ
 ที่เราเป็นผู้แทน ราษฎร ใน หน้า ที่ผู้แทน
 ราษฎร ข้าพเจ้าจะให้ความไว้วางใจไม่
 ได้ในเมื่อเรายัง ไม่ได้ข้อมนโยบายกันให้
 เป็นที่เข้าใจละเอียดถี่ถ้วนแล้ว ก็น่าจะ
 แสดงว่าพร้อมที่จะดำเนินตามนโยบายเดิม
 และ ถ้ามินิดหน่อยว่า จะ งด งด งด งด
 ใต้อายุในเรื่องกร หมายที่ดิน พระคลังข้าง
 ที่ซึ่งข้าพเจ้าขอพิทักษ์ดิน ในนโยบาย
 ทรัพย์สินสิ้นฝ่ายพระ มหากษัตริย์ ซึ่ง ข้าพเจ้า
 ถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่ง
 ราษฎรทั้งหลายมีส่วนโดยปริยายตามความ
 หมายแห่งรัฐธรรมนูญ จึงอยู่เมื่อตะกน
 เจ้าคุณนายก ฯ แสดงว่าจะงดงดงดการ
 ใต้อายุให้ชาวสะอาด แต่ปัญหาการใต้อ-
 ยุนี้เป็นนโยบายอย่างหนึ่ง ที่ข้าพเจ้า
 ยังสนใจ คือว่าการตั้งคณะกรรมการนั้น
 เป็นอย่างไร นี่เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าขอข้อม
 ความเข้าใจและเป็น เรื่องสำคัญที่ข้าพเจ้า
 จะพูดถึง ปัญหาการตั้งคณะกรรมการใต้อ-
 ยุให้ละเอียดถี่ถ้วนหมายความว่าเพียงไหน นโยบาย
 ใต้อายุไม่ใช่ว่ารัฐบาลเดิมไม่มี เรื่อง
 นี้ข้าพเจ้าเอง ได้เคยยื่นเรื่อง ราว ไปทาง

กระทรวงการคลังในนามของราษฎร คือ นายเหงา เลียวสตัยธรรม ยืนเมื่อวันที่ ๑๗ ก่อนวันยื่นกระทู้หลายวัน ในที่สุดได้สวนแล้วก็สั่งว่าให้ยกคำร้องเสีย และการได้สวน ครั้งนี้จะเป็น คำรับเดียวกัน หรือว่าจะให้เป็นพิเศษ นี้ข้าพเจ้าใครจะฟังความเห็นรัฐบาลเสียก่อน ถ้าเห็นว่าข้าพเจ้าแกล้งพูดก็ ขอให้ดู หนังสือ ของสำนักงานพระคลังข้างที่ ที่ ๔๑๕/๒๔๘๐ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ถึงนางทองคำ ต้นบุญเรือง เรื่องนั้นได้ยกคำร้องเสียเฉย ๆ ปัญหาว่ามีมือซ้ายทำผิดแล้วมือขวาได้สวน ได้สวนกันโดยจริงจึงใช้วิธีพิเศษหรืออย่างไร ข้อนี้ก็อยู่ในนโยบายที่ข้าพเจ้าขอทราบเหมือนกัน คือปัญหาที่พระคลังข้างที่มีอำนาจชี้แจงหาหนทางเอาประโยชน์ ซึ่งในคำร้องของข้าพเจ้า ลงวันที่ ๑๗ ก็ได้กล่าวไว้เหมือนกัน คือ ขุนลิขิตสุรการ จากการทำตนเป็นเจ้าหน้าที่ในราชการ นี้รัฐบาลจะจัดการอย่างไร นี่เป็นอีกข้อหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีอีก คือ เงินสดซึ่งเป็นสมบัติของ พระคลังข้างที่เหมือนกัน พระคลังข้างที่ได้ให้กันก็ไปเป็นจำนวนมาก ๆ โดยไม่สมควรและขาดหลักวิชา เหล่านี้รัฐบาลทราบหรือไม่ ถ้าทราบแล้วรัฐบาลมีวิธีคิดจะแก้ไขให้

ชนบ้างหรือไม่ ถ้าจะให้ข้าพเจ้าระบุเวลานักขอให้รัฐบาลบอกมาก่อนว่าจะให้ระบุออกไปหรือไม่ ประการที่ ๓ การตั้งคณะกรรมการได้สวน ตามหลักสภา ฯ เราไม่เกี่ยวเพราะเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร แต่ถ้าจะให้เลื่อมใสในรัฐธรรมนูญจริงจึงแล้วข้าพเจ้าใคร จะให้รัฐบาลบอกให้ทราบว่าการ จะรับทราบรับรู้ได้อย่างไร เพราะการชักฟอกกันต้องใช้สับอย่างสากลนิยม ไม่ใช่ใช้สับส่วนตัว ประการสุดท้ายในนโยบายของรัฐบาลคือการบริหารงานใด ๆ อันเนื่องมาจากข้าราชการทำมิตมิชอบ เป็นการไม่งาม ถ้าจะทำตรงไปตรงมาอย่างนี้รัฐบาลจะพอใจหรือไม่ หรือว่าจะเห็นว่าเป็นการขายชาติ ข้อนี้ขอทราบด้วย

นายกรัชมณฑรี : ในการตั้งกรรมการสอบสวนนั้นเราจะเลือกท่านผู้ทรงคุณวุฒิและที่มีอาวุโส และที่ได้รู้งาน การ มา มาก และเป็น ผู้ที่เที่ยงตรงจริง ๆ ไม่ใช่คนในคณะรัฐบาลไปทำการสอบสวน แต่เป็นสมาชิกสภา ฯ และคนอื่น ๆ ส่วนในข้อที่สอบสวนนั้นได้ความว่าอย่างไร และไปกระทบกระทั่งถึงอะไร เช่นเรื่องการซื้อที่ดินและ

เรื่องอื่น ๆ ที่เจ้าหน้าที่ทำอาร์ไปโดยไม่
เรียบร้อยก็ดี ผิดระเบียบก็ดี หรือโดยเหตุ
ทุจริตก็ดี เราก็จะได้ดำเนินการต่อไป
ให้สมบูรณ์นั้น ๆ ส่วนการสอบสวนนั้น
จะได้กระทำเป็นพิเศษดังที่กล่าวมานี้

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดชุนันท์) : ในเรื่องพระคลังข้าง
ที่นี้เป็นมานานแล้ว คือในเรื่องอะไร
ในเรื่องที่ว่าพระคลังข้างที่บางที่มีเงิน ที่
มีคนหนึ่งมีทรัพย์ นี้ข้าพเจ้าอาจจะให้ที่
มาแก่รัฐได้ คือรัฐอาจจะไม่ทราบก็ได้
หรือรัฐซึ่งเป็นมาก่อนแล้วอาจจะไม่ทราบ
ก็ได้ คือไม่ทราบด้วยเหตุไร ในพระ
คลังข้างที่ เช่นบ้านสร้างหมคตังแสนเช่น
นี้ ที่พระคลังข้างที่รับซื้อ แล้วไปขาย
ให้แก่รัฐมนตรีสองหมื่นก็มี บางทีเอา
เงินพระคลังข้างที่ไปกู้ไปหมื่นบาท แล้ว
ขาดไปสองพันสามพัน ค่าเช่าก็ไม่ได้เป็น
กำไร ไม่ได้อะไรทั้งสิ้นแล้วบ้านนั้น
เจ้าของให้เช่าเดือนหนึ่งเป็นราคาเท่าไร
.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่เรื่องของท่านพูดต้องมีหลักฐาน และ
เหตุผลเมื่อรัฐบาลใหม่รับว่าจะสอบสวน
แล้วท่านควร จะพูดถึงเรื่อง สอบสวน

ท่านอย่าเองเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ มาพูด
เอาหลักการมาพูดดีกว่า ที่ท่านพูดนี้ไม่มี
หลักฐาน เพราะฉะนั้นขอให้ระวางหน้อย
ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดชุนันท์) : ข้าพเจ้าก็พูดในเรื่อง
หลักฐาน ก็มีโฉนดที่โอนกันอย่างหนึ่ง
ถ้ารัฐบาลได้สวน ต้อง ได้สวนตั้งแต่ต้น
คือเอามาให้หมดทุกอย่างว่าสิ่งใดเป็น
ประโยชน์ สิ่งใดไม่เป็นประโยชน์สิ่งใด
ไม่เป็นประโยชน์.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ถ้ารัฐบาลรับว่าจะได้สวนนี้ท่าน ท่านอย่าคิด
เรื่องไกลเกินไป เรายังไม่ได้ได้สวนนี้ท่าน

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดชุนันท์) : การได้สวนถ้าจะให้
เห็นข้อเท็จจริงกันแล้ว ข้าพเจ้าเห็น
ว่ารัฐควร จะตั้ง คนนอกจากคณะรัฐบาล
คือรัฐบาลนั้น.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
รัฐบาลรับแล้วว่าจะตั้งคนอื่นไม่ใช่คณะ
รัฐบาลเป็นผู้ได้สวน

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดชุนันท์) : เคียงวันข้าพเจ้าขอให้
ตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ เข้าไปด้วย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
มีแล้ว ๆ นั่งเถอะ ๆ ให้นายมงคลพูด
ต่อไป

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทน
ราษฎร จังหวัด นคร ศรีธรรมราช) :
วันนีข้าพเจ้าจะพูดกับรัฐบาลใหม่ เมื่อ
รัฐบาลเก่าได้ดำเนินกิจการอยู่นั้น ได้รู้-
สึกเป็นที่กระทบกระเทือนทั้ง ใน และ นอก
ประเทศหลายอย่าง

ข้าพเจ้าจะไวใจรัฐบาลนี้ โดยเหตุ
ผลที่ว่าเหตุการณ์เก่า ๆ ทั้งเคยมีนั้นรัฐ-
บาลใหม่นี้นคงจะไม่ทำให้กระทบกระเทือน
ถึงความรู้สึกของประชาชนทั้งในประเทศ
และ นอกประเทศ ให้หวาด หวั่น ไปอีก
เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ปรากฏมาแล้วเป็น
ต้นว่า ได้มีทหารไปจับหรือเชิญหนังสือ
พิมพ์อะไรเหล่านั้น ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจว่า
รัฐบาลนี้คงจะไม่ดำเนินเช่นนั้น เพราะ
ว่าการรักษา ความสงบเรียบร้อย ภายใน
นั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยอยู่
แล้ว ทั้งนี้เมื่อคราวว่างรัฐบาลนั้น มีคณะ
รัฐมนตรี เขาทำการแทนอยู่ ผู้สำเร็จ
ราชการ ๆ ได้อ้างกำลังทหารมา เพื่อพูด
กับสภา ฯ ซึ่งสมาชิกรู้สึกกันว่าเป็นการ
ขู่เข็ญสภา ฯ ข้าพเจ้าก็คิดว่าสภานี้นคงจะ

ไม่มีนโยบายเช่นนั้น เพราะเป็นการกระทบ
กระทบกระเทือน ซึ่งในระบอบประชา-
ธิปไตยไทยนั้น เรายังไม่นิยมในการที่ทหาร
จะมาเกี่ยวข้องกับการเมือง ทั้งนี้โดย
นโยบาย ทั่ว ๆ ไปของ ประเทศสยามที่เกี่ยวกับ
เอกราชนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลนี้คง
จะปรับปรุงกำลังทหาร ไว้ ให้เข้มแข็งไม่
ใช่เพื่อการรุกร แต่เป็นการเพื่อป้องกัน
ประเทศ นี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลนี้คง
จะได้สั่ง วรรณ อย่างเป็น อย่างดีในเรื่อง การศึก-
ษา นั้น รัฐบาลนี้ได้กล่าวแล้วว่า จะดำเนิน
ตามนโยบายของรัฐบาลเก่า คือตามหลัก
ห้าประการในเรื่อง การ ศึกษา นั้น รัฐบาล
จะต้องปรับปรุงให้ราษฎร ได้มีความรู้ชั้น
ประถมศึกษาครึ่งหนึ่ง ในระยะเวลา ๑๐
ปี ข้าพเจ้าหวังว่ารัฐบาลนี้ จะได้รับแรง
จูงใจให้สำเร็จ ไปตั้ง ความมุ่งหมายใน
รัฐธรรมนูญ ในเรื่องความสงบเรียบร้อย
นั้น ในรัฐบาลเก่าปรากฏว่าได้เกิดคดี
อุกฉกรรจ์ เกิดคดีที่น่าความไม่สงบมาสู่
ความสันติสุขของราษฎร เช่นเกิดผู้ร้าย
ทำร้ายข้าราชการ ปล้นสดมภ์กันพันหัว
กันกลางวัน เกือบจะว่าบ้านเมืองไม่มีชื่อ
ไม่มีแปรรอยู่แล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลนี้คงจะ
ทำเพื่อสันติสุขของราษฎรจริง ๆ ในเรื่อง
การเศรษฐกิจนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจ

อยู่ตั้งแต่เริ่มแรกแล้ว เช่นตัวอย่างว่า ถ้า
 เจ๊กปีคร้านในกรุงเทพฯ ๖ สัปดาห์ ๗ วัน
 เท่านั้นพวกเราราชฎร จะอดตายกันหมด
 เข้าใจว่ารัฐบาลนี้จะรู้สึกแล้วเป็นอย่างดี
 ที่ อีกประการหนึ่ง การส่งสัตว์ ไปขายซึ่ง
 เป็นสินค้าสำคัญของประเทศ ได้ถูกจำกัด
 จำนวน รัฐบาลนี้คงจะได้แก้ไขเป็นอย่างดี
 ที่ อีกประการหนึ่ง เจ้าคุณนายก ๖ ที่
 เคารพคง จะ ได้ปกครองดูแลข้าราชการ
 ในคณะของท่านด้วยดี ไม่ให้ข้าราชการ
 บางหมู่บางเหล่ามีเสรีภาพเกินกว่าที่ควร
 จะมี และ ไม่ให้ข้าราชการหรือราชฎร
 บางเหล่า บางหมู่ ขาดเสรีภาพควร ที่จะมี
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาล ใหม่
 นี้คงจะได้ระวางตาม ที่ราชฎร ทั้งหลายได้
 ชื่องใจตามที่ข้าพเจ้า ได้ เรียง มาในเวลานี้
 เพื่อสมรรถภาพและความเจริญอันยิ่งใหญ่
 ของสยามตามรัฐธรรมนูญ

ด. ยู่เกียง ทองลงยา (ผู้แทน
 ราชฎร จังหวัดกาญจนบุรี) : ละคร
 แห่งการ เมืองพายุ ทั้งหลาย ได้ผ่านสั้น
 ไป บัดนี้เราได้มีรัฐบาลใหม่ และ
 รัฐบาลใหม่นั้น ได้พร้อมที่จะ ขอมติความ
 ไว้ใจแห่งสภาผู้แทน ราชฎร ในเมื่อได้
 แดลงนโยบายแล้ว รัฐบาลนี้ได้ยืนยันว่า

จะได้ปฏิบัติตามนโยบาย ของ รัฐบาลเก่า
 นั้นทุกประการ และเพราะเหตุนี้เมื่อคณะ
 รัฐบาลชุดเก่ายังได้บริหารงานอยู่ เหตุ
 สำคัญหลาย ประการ ได้บังเกิดขึ้นซึ่งเรา
 ไม่ควรจะเว้นเสียที่จะกล่าว และถ้าหาก
 ว่ารัฐบาลชุดนี้จะได้รับฟังความเห็นจากผู้
 แทนราชฎร ทั้งหลายเพื่อการ บริหารไป
 ในภายภาคหน้าด้วยดี ในเรื่องความสาม
 สัมคคี ข้าพเจ้าดี ว่าเป็นจุดสำคัญในคณะ
 รัฐบาลไม่ว่าชุดใดทั้งสิ้น อันความสามัคคี
 นั้นเป็นบ่อเกิดแห่งกำลังของชาติ ข้าพ
 เจ้ารู้สึกว่ามี ความผันผวนแห่งการเมือง
 ในระยะที่ แล้วมานั้น ทำนอง แยก ความ
 สามัคคีกันขึ้น ข้าพเจ้าวิตก บัดนี้ความ
 สามัคคีนั้น ได้จับกลุ่มเข้าอีก ข้าพเจ้าขอ
 ให้ท่านรัฐมนตรีทั้งหลายทราบว่ประเทศ
 สยามนั้นจะพึงแบ่งแยกกันมิได้โดย เหตุ
 ใดเราจึงจะแบ่งแยกความสามัคคีออกจาก
 กันและกันเล่า ท่านได้เลี้ยงชีวิตในการที่
 จะนำประเทศสยาม.....

ประธานสภาผู้แทนราชฎร :
 ไม่ใช่ เรื่องนี้อ่าพูดมากเลยท่าน เอา
 แต่นโยบายเถิดท่าน ไม่ต้องพูดเรื่องอื่น
 เอาแต่เรื่องไว้วางใจเท่านั้น

ด. ยู่เกียง ทองลงยา (ผู้
 แทนราชฎร จังหวัดกาญจนบุรี) :

นี่เป็นนโยบายรักษาความสงบภายในตาม
หลัก ๖ ประการ

ประชาชนสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่รัฐบาลเขาขอความไว้วางใจ นี่
ท่านพูดออกมา นอกเรื่องไม่ใช่โรงเรียนนี้
ท่าน เอาแต่นโยบายเถิด

ด. ชูเกียรติ ทองลงยา (ผู้แทน
ราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี) : รัฐบาล
ชุดใหม่นี้ รับรองว่าจะปฏิบัติตาม
นโยบายของรัฐบาลชุดเก่า ก็รัฐบาล
ชุดเก่านี้ ได้มีความสามัคคี ข้าพเจ้า
ยืนยันว่าความสามัคคีนั้นเป็น ของสำคัญ
เหตุใดข้าพเจ้าจึงจะกล่าวไม่ได้ เมื่อมา
เป็นรัฐบาลชุดใหม่แล้ว ข้อที่ท่านรัฐ-
มนตรี คงจะรับรองกันทุกคนว่าความ
สามัคคีนั้นเป็น ของสำคัญ เมื่อความ
สามัคคีเป็น ของสำคัญเช่น นั้นเราจะให้
แตกกันหรือ ในหลักต่อไปคณะรัฐบาล
ชุดนี้เมื่อได้จัดตั้งคณะรัฐบาลชุด ใหม่ขึ้น
แล้ว ได้ขาดเสีย ซึ่งบุคคลสำคัญ คือ
พระยาฤทธิอัคนย์.....

ประชาชนสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ท่านต้องพูดแต่เรื่องไว้วางใจ
ไม่ใช่สั่งสอนให้พระพิณิจ ๗ พูดบ้าง

พระพิณิจนากร (ผู้แทนราษฎร
จังหวัดเชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอ
รับรองด้วยคำของนายเตียง ๗ ขอโทษ
ที่ต้องออกชื่อ ก็อนายเตียง ๗ กับนาย
มงคล ๗ ข้าพเจ้าก็คงจะพูดอยู่แล้วแต่ถ้าจะ
พูดอีกก็จะเป็นการซ้ำไป แต่อย่างไรก็ดี
ข้าพเจ้าขอกราบเรียนตามท่าน นายกรัฐ-
มนตรีว่า การที่ท่านพูดสองสามคำว่าจะ
ดำเนินตามนโยบายของรัฐบาลเก่า นั้น
แต่เดี๋ยวนี้เราได้ทราบ แล้วว่านโยบายเก่า
ก็ว่าจะช่วยชาวนาและอะไร ๆ นั้น ขอ
ทราบว่าเงินสามแสนที่ว่าจะ ช่วยชาวนา
นั้นจะดำเนินหรือไม่จะได้ออก พระราช-
บัญญัติมาช่วยชาวนาหรือไม่ ขอถาม
ท่านนายก ๗ ก่อน นอกจากนั้นแล้ว
อยาก จะตามท่าน ว่าตาม ที่ท่าน แถลง
นโยบายว่าจะให้สอบสวน ที่ดิน บาง ราย
ค่านี้อยู่เป็นที่ข้องใจพวกข้าพเจ้าอยู่ถ้าจะ
เปลี่ยนเป็นคำว่าจะให้สอบสวนทรัพย์สิน
ฝ่ายพระมหากษัตริย์ หมายความว่าเงินที่
ให้กู้ไปโดยไม่มีหลักทรัพย์สิน นั้น จะเป็น
ที่พอใจของพวกข้าพเจ้า อีกส่วนหนึ่ง
หมายถึง การจัดการทรัพย์สินฝ่ายพระ-
มหากษัตริย์เช่นเงินมาก ๆ ให้กู้ไปโดยไม่มี
หลักทรัพย์สินนั้นจะให้สอบสวนหรือไม่ นั้น

ข้อหนึ่ง และอีก ข้อ หนึ่ง อยาก จะ ขอ
วิงวอนท่านว่าต่อไปเวลาที่สมาชิกสภา ฯ
หนีอภิปรายในเรื่อง คดี คำนง บ ประมาณ
คดี.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่เรื่องงบประมาณ รัฐบาลขอความ
ไว้วางใจท่านนั้น ท่านพูดออกไปเรื่อง
อื่น ขอให้พูดในเรื่องไว้วางใจไม่ใช่
เรื่องงบประมาณ

นายจรัส มหาวงศ์นันท์
(ผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน) : การ
ไว้วางใจในรัฐบาลชุดใหม่นี้ ข้าพเจ้ายัง
ข้องใจอยู่ในนโยบายที่ว่า รัฐบาลจะ
ชักฟอกผู้ทุจริตขายที่ดินของพระคลังข้าง
ที่นี้ รัฐบาลจะจัดการชักฟอกมาให้สภา ฯ
ทราบในระหว่างสมัยประชุมนี้ไต่หรือไม่
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
(ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) :
ในคำแถลงนโยบายอย่างสั้นของท่าน
นายกรัฐมนตรีที่กล่าวถึงว่าจะดำเนิน
นโยบายอันเดิมของรัฐบาลเก่า นั้น
นโยบายเดิมที่รัฐบาลได้แถลงไว้ต่อสภา ฯ
เมื่อคราวที่แล้วมาและสภา ฯ นี้ได้ให้
ความไว้วางใจแล้วนั้น มียืดยาวเป็นอัน
มาก ซึ่งถ้าเราจะกันแต่ละอย่างมาพูดกัน

ข้าพเจ้าคิดว่าสิ่งทั้งหลายนั้น อยู่ใน ประ-
เด็นที่จะต้องพูดกันทั้งนั้น เช่นที่ผู้แทน
เชียงใหม่และกาญจนบุรี ได้กล่าวนั้น
ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอยู่ในประเด็น คือ
นโยบายที่รัฐบาลแถลงตามหลักนั้นว่าจะ
ดำเนินการหลักหกประการของคณะราษฎร
และนโยบายอื่น ๆ ปัญหาในนโยบายเหล่านั้น
ก็ย่อมกระทบถึงความสามัคคีและข้อความ
อื่น ๆ ที่สมาชิกได้กล่าวแล้วอยู่เป็นอัน
มาก เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าท่านนายกรัฐมนตรี
จะไม่ได้ชี้รายละเอียดในการแถลง
นโยบายนั้นก็ชอบที่สมาชิก จะแถลงและ
ซักไซ้ความเข้าใจ ได้ อย่างแจ่ม กระจ่าง
เพื่อที่จะให้รัฐบาลนี้ได้แสดงจุดประสงค์
จริงอยู่ รัฐบาลได้แถลงนโยบายไว้แล้ว
ครั้งหนึ่ง แต่นั้นเป็นการลวงเลยมาแล้ว
นาน แต่วิธีปฏิบัติกิจการของรัฐบาลที่ผ่าน
มาแล้วนั้น ข้าพเจ้ายังไม่เชื่อว่ารัฐบาล
จะได้ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้แถลงไว้
อย่างครบถ้วน หรือถูกต้อง เว้นแต่
บางประการก็พยายาม ปฏิบัติอย่าง หลีก
เลี่ยงเสีย ปัญหาในเรื่องนี้ก็ถือว่าประ-
เทศสยามเราเป็นประเทศเล็ก การที่จะ
บำรุงประเทศนั้นจำเป็นต้องจัด ระเบียบการ
บำรุงประเทศอย่างไร นี้อย่อมเป็นนโยบาย
อย่างหนึ่งที่ได้แถลงแล้ว ในคราว แถลง

นโยบายประกอบหลักการที่เสนอข้อมา
 มาต่อสภา ฯ รัฐบาลนี้ต้องมีลำดับการ
 บำรุงประเทศไว้เป็น ๕ ประการ ประ
 การเหล่านั้นเราได้พูดกันเป็นอันมากว่า
 การจักรณะการบำรุงประเทศเช่นนั้นยังไม่
 เหมาะแก่ฐานะของประเทศสยาม ใน
 ปัจจุบันประเทศสยามเราในฐานะปัจจุบัน
 นี้เราจะบำรุงอย่างไรเราจะต้องดูไม่ใช่ใน
 ทางวงแคบ คือในจังหวัดพระนครนี้
 เท่านั้น เราจะต้องดูในวงกว้าง ไปถึง
 ราษฎรที่เขากินหัวเผือกหัวมันในชนบท
 นั้นด้วย และถ้าแม้ว่าเราจะดูในวงแคบ
 อีกอย่างหนึ่งในพระมหานครนี้เราก็ต้อง
 ดูให้กว้างไปถึงชีวิตอันแท้จริงของเหล่า
 กรรมกรว่าเขาต้องการอะไร และความ
 เป็นอยู่ของกรรมกรเหล่านั้น ได้ถูกต้อง
 รัฐบาลมีความรู้สึกกับฝักซอบที่จะให้
 ความเป็นอยู่ของเขาเป็นอยู่เช่นนั้นหรือไม่
 เมื่อเรารู้สึกคนแล้วว่าเราเป็น
 ประเทศเล็กที่จะต้องอยู่ด้วยการรักตัว
 ถนอมตัว เพราะฉะนั้นการจักรณะการ
 บำรุงประเทศนั้นเราควรจะต้องจักรณะ
 ให้พอควร ที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงนี้ข้าพเจ้า
 กล่าวด้วยความสุจริตมีสมาชิกหลายคน
 กล่าวถึงคำว่า ชาติ ซึ่งทำให้ข้าพเจ้า
 รู้สึกงง เพราะคำว่า ชาติ แปลว่าอะไร

นั้นทำให้ข้าพเจ้าต้องกลับไปเปิดพทานุ-
 กรมอีกหลายครั้ง เมื่อเช่นนั้นแล้วจึง
 เห็นว่าการจักรณะการบำรุงประเทศนั้นเรา
 ควรจะต้องตั้งต้นด้วยสิ่งที่จำเป็นในปัจจุบันนี้
 เสียก่อน ราษฎรของเรานั้นได้รับการ
 ศึกษาพอแล้วหรือไม่ รัฐบาลนี้มีนโยบาย
 ในการที่จะบำรุงการศึกษาเพียงพอที่จะ
 จักการให้ถึงชงไชยตามนโยบายและ
 รัฐธรรมนูญที่ตราไว้ว่ารัฐบาลนี้ประสงค์
 ที่จะให้ราษฎรทั่วทั้งประเทศได้รับการ
 ศึกษาผ่านประถมสามัญภายในสิบปีนั้น
 หรือไม่ และรัฐบาลในระหว่างนี้ได้จักร
 ณะการศึกษาคือควรที่จะให้ราษฎรได้
 รับการศึกษาเพียงพอแก่อัธภาพของตน
 เพียงใด ข้าพเจ้ารู้สึกสำหรับส่วนตัว
 ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ
 แล้วได้ใส่ใจในการศึกษาอยู่เป็นพิเศษ
 แต่ว่าการที่ท่านจะได้เงินมาเป็นเครื่องที่
 จะให้การศึกษาของชาติก้าวหน้าไปนั้น
 หรือวิธีที่จะดำเนินการให้การศึกษาของ
 ชาติก้าวหน้าไปนั้นถูกต้องหรือไม่ ถ้า
 เราจะกล่าวแล้วก็เป็นการศึกษา เป็นอัน
 ว่านโยบายจัดการแผนการศึกษาของชาติ
 ที่ได้ปรากฏไปแล้ว เป็นสิ่งที่ครุทั้งหลาย
 ทำไม่ได้ ที่ข้าพเจ้ากล่าวถึงนี้ ถ้าแม้ว่า
 ท่านจะกลับตัวของท่านเป็นชีวิตของครุ

ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้แล้ว ท่านจะรู้สึกว่าเป็นความจริง ข้าพเจ้าได้ทักท้วงอยู่กับกรมหลวงมาจึงได้กล่าวเช่นนั้น และเฉพาะนโยบายของกระทรวงธรรมการที่สั่งให้เพิ่มค่าเล่าเรียน ใน ระดับเดียวกันทั่วทั้งประเทศนั้นย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเป็นอันมาก เราร่วมรูกันอยู่แล้วว่าความเป็นอยู่และชีวิตของราษฎรในชนบทตามต่างจังหวัดต่าง ๆ นั้นย่อมไม่เหมือนกัน และการเพิ่มค่าเล่าเรียนขึ้นเป็นระดับเดียวกันทั่วทั้งประเทศนั้นย่อมเป็นการกีดทอนการศึกษาของราษฎรในทางอันจริงอยู่ในทางนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลอาจจะพยายามเรียกเงิน มาบำรุงในทางประถมศึกษา แต่ถ้าเราบำรุงการประถมศึกษาแต่อย่างเดียวแล้ว การศึกษาของราษฎรในส่วนอื่น ๆ ก็ไม่สามารถจะสูงขึ้นไปได้ ในปัญหานี้ได้กระทบมากที่ข้าพเจ้าได้ทราบว่ราษฎรที่จะเข้าเล่าเรียนในจังหวัดหนึ่ง ๆ นั้นได้เลิกไปเสียไม่น้อยกว่าห้าสิบเปอร์เซ็นต์ เมื่อรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงธรรมการ ได้ฟังข้าพเจ้ากล่าวเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าจึงใคร่ที่จะให้ท่านได้สังเกตในปัญหาการศึกษาของชาติให้ถึถ้วนว่า ในความรู้สึกจริงใจนั้น ธรรมการ จังหวัด ได้รู้สึกเช่นไร

ข้าพเจ้าได้ทักท้วงใกล้ชิดอยู่กับกรรมการจังหวัดหลายคน ได้มีความเห็นและหนักใจในโครงการศึกษาของชาติที่ได้ปรากฏไปแล้วเป็นอันมาก ข้าพเจ้าขอกกล่าวโดยย่อ:เช่นนั้น และขอฝากความรู้สึกไว้ว่าประเทศสยามเราจะก้าวหน้าไปในระดับเช่นนี้ได้ เราควรจะให้การศึกษาแก่ราษฎรเสียก่อน ให้เขารู้จักสิทธิและหน้าที่ของเขา เมื่อนั้นแหละเขาจึงจะพ้นบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญไปได้ ปัญหาต่อมา ก็มาถึงการเศรษฐกิจ การเศรษฐกิจของราษฎรในชั้นนี้ข้าพเจ้าขังใจที่จะกล่าวในเรื่องภาษีอากร ปัญหาเรื่องภาษีอากรนี้เรา ได้กล่าวกันมาเป็นเวลานานและรัฐบาลก็ไม่มีโครงการที่จะปรับปรุงภาษีอากรให้เหมาะสมแก่สภาพความเป็นอยู่ของราษฎรในปัจจุบันนี้ แม้รัฐบาลจะพูดว่าจะ ได้ทำแต่ การผูกแต่ปากมือไม่ทำนั้นเป็นสิ่งที่เราจะให้ ความไว้ใจอันสมบูรณ์ยังหาได้ไม่ ข้าพเจ้าจึงฝากความสังเกตไว้ในที่นี้ ถ้าทราบได้ทีภาษีอากรยังเป็นภาระแก่ราษฎรอยู่ไม่ถูกต้องตามหลัก ในเรื่องภาษี เช่น หลักความสามารถเป็นต้น เช่นนี้แล้ว ก็จะ เป็นทางกัน การเศรษฐกิจของประเทศไม่ให้รุดหน้าต่อไป และเราก็จะเป็น

อยู่อย่างทุกวันนี้ แล้วประเทศเราก็จะเป็น
 อย่างกลาย ๆ ผิดซีโรยหน้า ทินข้าพเจ้า
 มาถึงจุดที่หมายในการปรับปรุง คณะ
 รัฐมนตรีชุดใหม่ เราดูเหมือนจะ
 พยายามเอาความรู้สึกส่วนตัว มาพูดเป็น
 ภาษานี้ในทินข้าพเจ้า ขอล่าว่า ส่วนตัวกับ
 งานนั้น เราควรจะต้องแยกให้ต่างกัน
 ราบไคที่ข้อเท็จจริงยังไม่ขาวกระจ่างเรา
 จะเอาความรู้สึกส่วนตัวมาเป็นเครื่องทำ
 งาน ของชาติและเป็นการปรับปรุงตั้ง
 คณะรัฐมนตรีใหม่นั้นย่อมเป็นสิ่งที่ยังไม่
 งามนัก เมื่อรัฐบาลได้แถลงนโยบายใน
 การตั้งคณะกรรมการแล้ว เราจะต้อง
 กำนึงถึงปัญหาที่ว่าสภาผู้แทนราษฎร ชุด
 นี้จะใกล้สิ้นสุดลงในวันที่ ๔ ธันวาคม
 ซึ่งเป็นเวลาอีกไม่ถึง ๔ เดือนนั้นปัญหา
 ที่สภา ฯ นี้ได้ตั้งกระทู้ถามและเปิดอภิปราย
 ทั่วไป ในนโยบาย ของรัฐ บาล ในเรื่อง
 ทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์นั้น เราจะ
 ได้ควบคุมเพียงใด และสภา ฯ ที่จะมาใหม่
 นั้นจะได้รู้สึกถึงความ สุจริต ในเรื่อง นี้
 หรือไม่ ที่จริงการที่คณะรัฐมนตรีชุดเก่า
 ได้ลาออกไปนั้นถ้า ว่า โดยที่ ถูกแท้ แล้ว
 เป็นการ นำ ชม ใน ระ บอบ รัฐ ธรรมนูญ
 แต่ว่าเป็นการกระทำโดยหุนหันพลันแล่น
 เกินไปแล้วภายในหลังบาปต่าง ๆ ก็มา

ตกหนักอยู่กับสภา ฯ ที่จริงถ้ารัฐบาลได้
 เตรียมข้อเท็จจริงต่าง ๆ และพร้อมที่จะ
 แถลงนโยบายในวันนั้นว่าจะตั้งกรรมการ
 สอบสวนให้เห็นว่า ใครผิด ใครถูก แล้ว
 เราก็จะไปกัน อย่าง เรียบ ร้อย โดย คณะ
 รัฐบาลก็ไม่ต้องลาออก คณะผู้สำเร็จ
 ราชการ ฯ ก็ไม่ต้องลาออก และเมื่อ
 ได้ข้อเท็จจริงขาวกระจ่างแล้วก็จะ ได้นำ
 เข้ามาสู่สภา ฯ อีกครั้งหนึ่ง แล้วเราจะ
 ได้พุกกันว่าใครผิดใครถูกอย่างไร เมื่อ
 รัฐบาลนั้น ได้ลาออกแล้วและมาตั้ง
 คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ซึ่งส่วนมาก
 ประกอบด้วยรัฐมนตรีชุดเก่านั่นเอง การ
 ตั้งกรรมการนี้ข้าพเจ้าจึงสงสัยว่า สภา
 ผู้แทน ราษฎร ชุดนี้ จะ ไม่ได้เห็นงาน ที่
 คณะรัฐมนตรีนี้ได้กระทำไป ปัญหาว่า
 เมื่อเหตุเช่นนั้นเกิดในสภา ฯ ในขณะ
 แล้วสภา ฯ นี้ก็น่าที่จะได้ควบคุมถึงการ
 งานที่คณะรัฐมนตรีชุดนี้ได้ดำเนินไป
 ในทางกรปฏิบัติตามนโยบาย คือ การตั้ง
 กรรมการสอบสวนในเรื่องนี้ ถ้าแม้ว่า
 รัฐบาล จะ ได้พยายามเร่งรีบให้ตั้ง
 คณะกรรมการสอบสวนให้รู้ข้อเท็จจริง
 เสียภายในสมัยผู้แทนราษฎรชุดนี้แล้ว เรา
 ก็จะได้เห็นว่าคณะรัฐมนตรีที่เราจะ ให้ความ
 ไว้วางใจหรือ ไม่ในวันนี้นั้น ควร จะ ให้

ความไว้วางใจเพียงใดหรือไม่ แต่ถ้ามัวล่องลอยไปแล้วสภา ฯ นี้ก็สิ้นสุดลง คณะรัฐมนตรีชุดนี้ก็สิ้นสุดไปแล้วด้วย เมื่อต่างคนต่างก็สิ้นสุดไปแล้วการตั้งกรรมการ เช่นนี้ก็ไม่มีการควบคุมโดยถูกต้องตามระบอบรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นปัญหาที่เราทำงานตั้งแต่วันที่ ๒๗ นั้นมาจนบัดนี้เราก็ได้สิ่งหนึ่งซึ่งเราจะล้มเสียไม่ได้ คืออากาษธาตุ

นายสว่าง ศรีวิโรจน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี) : เนื่องจาก การตั้งรัฐบาลใหม่ ข้าพเจ้ามีข้อสนใจในการเศรษฐกิจตั้งได้มีสมาชิกพูดมาแล้วว่า รัฐบาลเก่าที่แล้วมาไม่มีโครงการเศรษฐกิจของชาติ สิ่งที่ปรากฏเฉพาะหน้าเวลานี้ที่จะเป็น ได้ว่าคนที่มั่งมีเงินเดือนกับพวกเศรษฐกิจต่าง ๆ เป็นพวกที่มั่งมีถ้ามองไปก็ดูชานาแล้ว ข้าพเจ้าจะกินก็ไม่มีเวลานั้นแม้แต่ผ้าจะหุงก็ไม่มี ข้อข้องใจนี้ถ้าหากว่านโยบายของรัฐบาลเก่าดีแล้วอาจจะ ได้กล่าวเพื่อ ส่งเสริมหรือบำรุงชานาเพื่อบำรุงพลเมืองให้มั่นคงถาวรขึ้นอีก หาได้ผล สมดังที่รัฐบาลเก่าได้รับรองไว้กับสภา ฯ ไม่ก็เมื่อปัญหาเฉพาะหน้าเกิดขึ้นว่าเวลานี้ ชานาของประเทศสยาม กำลังได้รับความเดือดร้อน

จนถึงกับข้าวไม่มีจะกิน ผ้าไม่มีจะนุ่ง เขาเองยังต้องก้มหน้าทำมาหาเลี้ยงชีพ เสียภาษีอากรให้แก่รัฐบาล การเก็บภาษีอากรของรัฐบาลนั้นข้าพเจ้าระแวงไปเก็บอย่างตักตั้น โคนตั้น หา ได้บ้างตั้นไม่ตั้น หนึ่งถ้าเราจะบำรุง ชนให้มั่งมี และเก็บผลจาก ชน ไม่นั้นเก็บลงไปไม่มาบำรุงประเทศชาติก็ย่อมจะมีผลคือประเทศชาติแต่ถ้าหากว่าวิธีเก็บผลเก็บผลไม่เหล่านนั้นด้วยวิธีตักตั้นก็ตามตั้นก็ตามและเก็บผลมาเป็นประโยชน์บำรุงสิ่งอื่น ๆ ข้าพเจ้าสงสัยว่าการกระทำจะหาเป็นผลดีแก่ประเทศชาติไม่ เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงมีความข้องใจ

นายสนธิ เจริญรัฐ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา) : การที่รัฐบาลนี้ได้อ้างนโยบายเดิมซึ่งข้าพเจ้าจำได้ดูเหมือนเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๗ โดยเหตุที่นโยบายนั้นสภา ฯ นี้ได้รับรองหนึ่งแล้ว ดังนั้นนับว่าเป็นความคิดที่ไม่เลวเลย ในความรู้สึกของข้าพเจ้า โดยเหตุที่เรารู้สึกกันอยู่แล้วว่า รัฐบาลนี้จะมีอายุอยู่ตามรัฐธรรมนูญเพียงราว ๔ เดือนเท่านั้น เพราะฉะนั้น การที่รัฐบาล ได้ใช้วิธีแถลงนโยบายดังนี้

นั้นก็เหมาะสมอยู่ ส่วนที่เราจะรับทราบ
เพียงไรนั้นเป็นอีกเหตุผลหนึ่ง เมื่อเรา
ได้มาคำนึงถึงว่า รัฐบาลนี้มีอายุเพียงราว
๔ เดือนเท่านั้นแล้ว ข้าพเจ้าคำนึงว่าใน
ระยะสี่เดือนนี้มีธุระสำคัญอันใดบ้างที่
รัฐบาลใหม่จะต้องเร่งรีบกระทำและ
เสนอมา ส่วนผลที่ได้ออกไปนั้นก็เป็นที่
หวังว่าเมื่อเกิน ๔ เดือนแล้วรัฐบาลนี้ก็จะต้อง
ล้มไปตามรัฐธรรมนูญ ในความรู้สึกของ
ข้าพเจ้ารัฐบาลนี้มีเรื่องสำคัญอยู่ ๒ เรื่อง
คือเรื่อง พระคลังข้างที่เรื่องหนึ่ง และ
เฉพาะเรื่องนี้ท่านสมาชิกก็ได้อภิปรายกัน
มาแล้ว หวังว่าจะได้รับคำสั่งจากรัฐ-
บาลอย่างแจ่มแจ้งในการต่อไป อีกเรื่อง
หนึ่งที่ข้าพเจ้าว่าสำคัญและจะต้องทำให้
เสร็จตามรูปการณ์ นั่นคือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
หลักการแสวงหาเอกราช ในทางนิติธรรม
ระหว่างประเทศ คือการแก้ไขสัญญาทาง
พระราชไมตรี ตามที่เราได้ทราบกันอยู่
แล้วนั้น เราได้แสดงความจำนง บอกเลิก
สัญญากับต่างประเทศต่าง ๆ ไปสิ้นแล้ว
และจะสิ้นอายุลงโดยเด็ดขาดในราวเดือน
พฤศจิกายน ศกนี้ เพราะฉะนั้นรัฐบาลนี้ก็
มีความจำเป็นและสำคัญที่จะต้องจัดให้ได้
มาซึ่งสัญญาทางพระราชไมตรีระหว่างนานา
ประเทศที่เป็นมิตรกันอยู่ โดยเหตุผล

เหล่านี้ข้าพเจ้าคิดว่าตาม ที่สภาฯ นี้จะ
ให้ความไว้วางใจรัฐบาลใหม่ซึ่งมีอายุ
เพียงราว ๔ เดือนนั้น สภาฯ นี้ ชอบที่จะ
ได้รับความมั่นใจจากรัฐบาลว่าการแก้ไข
สัญญาทางพระราชไมตรีจะได้สำเร็จโดย
สมบูรณ์ในเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขสัญญา
นี้ เราได้ปรารภอยู่เนือง ๆ ในเรื่องผล
ที่จะได้หรือไม่ได้ต่าง ๆ นั้น ข้อสำคัญ
อีกข้อหนึ่งข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างมาก คือ
ว่ารัฐบาลใหม่นี้จะ ได้ระดมกำลัง ใจกำลัง
งานประสานกันร่วมกันทุก ๆ ท่านที่นั่ง
อยู่นี้ เพื่อที่จะได้เรียกร้องเอาสัญญา ทาง
พระราชไมตรีอันจะได้ความเสมอภาคจาก
นานาประเทศมาให้จงได้ ถ้าแม้การร่วม
มือร่วมใจไม่ได้เป็นไป โดยสมบูรณ์แล้ว
อาจจะเป็นอุปสรรคนานาประการก่อนที่
สภาฯ จะลงมติ ไว้วางใจก็มีเรื่องสำคัญ
อยู่ ๒ อันคือ เรื่องพระคลังข้างที่ รัฐบาล
ควรออกแถลง การณ์อีกเรื่องหนึ่งขอให้
รัฐบาลแถลง ว่าการแก้ไขสัญญาทางพระ
ราชไมตรีรัฐบาล จะต้องกระทำให้ได้ผล
ในระยะ ๔ เดือนนั้นนั้นว่าเป็นผลอันสมบูรณ์
เพราะเมื่อเปิดสมัยประชุมแล้วเราก็หมด
ท่าไม่รู้อะไร จะถาม หรือ จะควมคุม อย่างไร
ความรู้สึกของข้าพเจ้าว่าเมื่อรัฐบาลแถลง
ความซื่อใจแล้วเราน่าจะไว้วางใจได้ในวันนี้

ขุนวรวิชัยสุตฺตมเวทีย์ (ผู้ทรง
 ราชภูวอังกษัตถนองคายุ) : โยบเหตุ
 ที่รัฐบาลคณะนี้จะมียุอยู่เพียง ๔
 เดือนเท่านั้น เพราะฉะนั้นการที่
 จะบรรจุกิจการอันใดลงไปให้รัฐบาลทำ
 ตามนโยบายนั้น ข้าพเจ้าว่าคงจะทำได้
 สำเร็จ เพราะว่ามีเวลาน้อยนัก เท่าที่รัฐ-
 บาลได้แถลงว่าจะดำเนินกิจการตามโย-
 บายเท่านั้นก็เป็นการชอบอยู่แล้วอย่าง
 ไรก็ตามข้าพเจ้ายังมีความเห็นอยู่ว่านโยบาย
 เก่า ซึ่งรัฐบาลรับว่าจะดำเนินไปในภาย
 ภายหน้าอันใด ซึ่งเป็น การบกพร่องและยัง
 ไม่เหมาะสมอยู่ ก็หน้าที่สมาชิกในสภา
 นี้จะไล่ผู้เหล่านั้นไปเพื่อให้เป็นทางที่เก-
 ไขอย่างหนึ่งหรือไม่ เช่นนี้เขาเพื่อให้เป็น
 ทางดำเนินต่อไปข้างหน้าอีกประการหนึ่ง
 เพราะอย่างไร ก็ที่ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าถึง
 แม้รัฐบาลนี้จะได้หมดอายุไปแล้ว และ
 ไปขึ้นในสมัยใหม่ บุคคลใดคณะรัฐบาล
 ก็คงจะเป็นท่านเหล่านั้นอยู่นั่นเอง เพราะ
 ฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะพูดในบัดนี้ว่ากิจการ
 อันใดในรัฐบาลเก่าที่ยังไม่เหมาะสมก็ เป็น
 เรื่องที่จะเอาไปพิจารณาสำหรับ ในเบื้อง
 หน้า โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงขอกราบเรียน
 ต่อไปดังต่อไปนี้ นโยบายของรัฐบาล

ที่ได้แถลงอย่างสั้น ๆ เมื่อก่อนเราจะ
 เห็นได้ว่าไม่มีโครงการอย่างหนึ่งอย่างใด
 ที่จะดำเนินตามนโยบายนั้น โดยเหตุที่
 รัฐบาลไม่มีโครงการ อย่างหนึ่งอย่างใดที่
 จะดำเนินตามนโยบายให้เป็นหลักเช่นนั้น
 แล้ว ในทางปฏิบัติจะให้บังเกิดผลก็ อย่าง
 นั้นเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นทางที่
 รัฐบาลควรจะวางหลักหรือโครงการสรุป
 ในนโยบายนั้น ๆ ว่าเราควร จะทำอะไร
 ก่อนหลัง อะไรจำเป็น อะไรไม่จำเป็น
 เหล่านี้เป็นต้น ให้เป็นที่มั่น ใจของราษฎร
 โดยทั่ว ๆ ไปว่า รัฐบาลนี้จะได้นำ
 การให้เกิดผลเช่นนั้นโดยแท้จริง ไม่ได้
 เป็นการที่ก่อน ใดเช่นอย่าง ใดอย่างหนึ่ง
 ก็ทำในบัดนี้ นั้นเป็นของไม่ชอบ อีก
 ประการหนึ่งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีซึ่งมี
 ฐานะเป็นผู้ควบคุม นโยบายทั้งปวงนั้น
 ถ้าหากว่านโยบายแต่ละ กระบวน ไม่มี
 หลักการ คือไม่มี โครงการไว้ อย่าง หนึ่ง
 อย่าง ใดให้นายกรัฐมนตรี ได้ทราบแล้ว
 ไร ก็สงสัยอยู่ว่าจะไม่เป็นาวระคอก
 แก่นายกรัฐมนตรีผู้ควบคุมนโยบายทุก ๆ
 กระบวน เพราะฉะนั้นการที่จะวางนโยบาย
 ให้เหมาะสมแก่ที่ใดแถลงไว้แล้ว เป็น
 การเหมาะสมอย่างยิ่ง หวังว่ารัฐบาลจะ
 ได้ดำเนินการในเรื่องนี้ประการ หนึ่งรัฐบาล

ได้แสดงว่า รัฐบาลกระทำไปตามนโยบาย
 ภายใต้รัฐบาลได้คิดหรือแปลว่า การ
 ที่เราจะทำกิจการอันใดนั้นจำเป็นที่จะต้อง
 อาศัยเงินทอง นโยบายต่าง ๆ นั้น จะ
 ต้องอาศัยเงินทองจัดทำทั้งสิ้น ไม่มี
 นโยบายอันใดที่เราจะทำได้โดยมือเปล่า
 เพราะฉะนั้นก็เมื่อประเทศเรา ซึ่งเป็น
 ประเทศที่มีรายได้อยู่เพียงแต่น้อย ถ้าจะ
 เทียบกับต่างประเทศแล้วจะเห็นว่า เรา
 ขาดไม่ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อเรามีรายได้น้อย
 เช่นนั้น ข้อสำคัญนโยบายนั้นจะต้อง
 เป็นไปตามจำนวนเงินที่ได้ คือทำได้
 ตามกำลังของเงินที่เราอาจจะทำได้ก็เมื่อ
 เช่นนั้น ถ้าหากว่าคณะรัฐบาลทั้งชุดนั้น
 ไม่รวมกันวางโครงการไว้ว่า ควรจะทำ
 อันใดบ้าง ที่จะให้เหมาะสมกับเงินที่ได้
 แต่ละปี ๆ เช่นนั้นแล้ว การทำตาม
 นโยบายจะทำได้โดยง่าย เป็นเรื่องที่
 สงสัย อีกประการหนึ่งเท่าที่ข้าพเจ้าได้
 ทราบมานั้นเป็นการส่วนรวม คือหมาย
 ความถึงว่ารัฐบาลทั้งคณะ ควรจะได้อ่าง
 โครงการไว้ว่ามีอะไร ร่วมกันบ้างที่ควร
 กระทำ เพื่อจะได้ช่วยกันดำเนินไปตาม
 โครงการนั้น ๆ ที่นี้พูดถึงแต่ละกระทรวง
 แล้วทุก ๆ กระทรวงก็ย่อมมีนโยบายที่จะ
 ดำเนินการในหน้าที่ของกระทรวงนั้น

โดยเฉพาะ เพราะฉะนั้นแต่ละกระทรวง
 ก็น่าที่จะต้องมีการ หรือหลักการไว้
 ดำเนินตามนโยบายเช่นนั้น เหมือนกัน
 ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวเฉพาะ กระทรวงกลา
 โหมเพื่อจะได้เป็นทางพิจารณาบ้าง เวลา
 นี้ถึงเราจะเข้าใจกันว่ากระทรวงกลาโหม
 นั้น ได้จัดการป้องกันราชอาณาจักร ไป
 อย่างรัดหน้าก็จริง แต่เท่าที่กระทรวง
 กลาโหมจักไปนั้น บางที่กระทรวงกลา
 โหมคงจะได้อ่างโครงการไว้แล้ว แต่
 เป็นการภายใน แต่ราษฎรหาได้ทราบ
 ทางกระทรวงกลาโหม ได้อ่างโครงการ
 ไว้อย่างใดบ้างเท่าที่สามารถจะให้ราษฎร
 รู้ได้เพราะฉะนั้นเท่าที่รัฐบาล ได้แสดง
 แล้ว ถ้าว่าถึงความคิดของข้าพเจ้าแล้ว...

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 ไม่ใช่ ขอให้ท่านรบกวนเข้าสักหน่อย
 เด็กท่าน เวลาสำหรับต่อไปข้างหน้าอีก
 ๔ เดือนเท่านั้น ท่านพูดกว้างเหลือ
 เกิน ย่อเข้ามาหน่อย

ขุนวรสิทธิ์ ตรีคุณเวทย์ (ผู้แทน
 ราษฎร จังหวัดหนองคาย) : เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าแต่ละกระทรวง
 นั้น ควรที่รัฐบาลจะได้อ่างโครงการ
 ไว้ให้เป็นการแน่ชัด ในกระทรวง
 ธรรมการนั้นเราจะเห็นได้ว่า มีอีกหลาย

สิ่งหลายอย่างที่ควรจะทำเนื่การ เช่น การจัดสถานที่เล่าเรียน การจัดครูเหล่านี้นเป็นต้น ซึ่งจะต้องคิดว่า ในที่บั้งจะได้สิ่งเหล่านี้ออกเพียงแก่การศึกษา เพราะฉะนั้นข้อสำคัญนั้นคือว่า รัฐบาลควรจะวางโครงการหรือหลักการในการที่เราจะจัด การแต่ละกระทรวงนั้น ควร จะจัดการอย่างไรบ้าง

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง) : เมื่อข้าพเจ้าได้มองดูคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ที่เข้ามาใน ที่นี้ ข้าพเจ้าใคร่ จะ ไว้วางใจ แต่ว่าโดยเหตุที่คณะรัฐบาลชุดนี้ก็คือสภา ฯ นี้ก็ตั้งจะสิ้นสุดในวันที่ ๘ ธันวาคมนี้แล้ว เพราะฉะนั้นการ ที่ข้าพเจ้าจะไว้วางใจคณะรัฐบาลชุดนี้ ข้าพเจ้าขอให้ความสังเกตไว้พอสมควร ก่อนอื่นเรื่องนี้นสภา ฯ นี้ได้เร่งเร้ามาหลาย ครั้งหลายคราวแล้ว เรื่อง อาชญาบัตรฆ่าสัตว์เท่าที่เป็นอยู่เวลานี้ราษฎร ได้รับ ความเดือดร้อน อย่างยิ่งเพราะเหตุว่าแพ่งเกินสมควร นอกจากแพ่งเกินสมควรแล้ว เป็นเหตุให้เกิด ใจผู้ร้ายและการ ลักการฆ่าสัตว์เพิ่มขึ้นด้วยได้ขอร้องมาหลายครั้งหลายหนแต่รัฐบาลไม่ยอมให้เหตุที่รัฐบาล

ไม่ยอมให้หนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่ารัฐบาลไม่ออกไปตามชนบทว่าเขาทำกันอย่างไรตามที่ เป็นอยู่เวลานี้ ว่างว่ากระบือราคา ๕ บาท นี้เท่ากับ อาชญาบัตรฆ่าสัตว์เสียแล้ว เพราะฉะนั้น พวกเหล่านั้นไม่ต้อง การจะขอ อาชญาบัตรฆ่าสัตว์เลย ไปลักฆ่ามาดีกว่าเพราะฉะนั้นทำให้เดือดร้อนเช่นนี้ ส่วนที่ ๒ การทำนาเท่าที่เป็น อยู่เวลานี้รัฐบาล ได้อุดหนุนเฉพาะภาคกลางโดยมาก ส่วน ภาคใต้ก็ตามภาคอีสานก็ตาม รัฐบาลไม่ได้เหลียวแลเลย จึงอยู่ พระราชบัญญัติว่าด้วยฉาวเหมือง ผ่ายและพ่นังได้เกิดขึ้น ๒-๓ ปีแล้ว แต่เวลานี้ยังไม่ได้ใช้ก็มี เพราะเจ้าหน้าที ในท้องถิ่นไม่ได้ทำตาม พระราชบัญญัตินี้ ส่วนทางภาคกลางนั้น การทอน้ำมีมาแล้ว และภาคเหนือมีมาแล้ว แต่ภาคอีสานและภาคใต้ยังไม่ได้รับอะไรเลย ขอได้โปรดระลึกไว้ด้วยอีกประการหนึ่ง การสหกรณ์ได้ทำอยู่ในภาคกลางเท่านั้น ส่วนทางภาคใต้นั้น ข้าพเจ้าเร่งเร้ามาหลายคราวแล้ว รัฐบาลก็บอกว่าไม่มีเงิน แต่สภา ฯ นี้ได้อนุญาตให้บั้งหนึ่งตั้งล้าน นี้ทำไม่จริงว่าไม่มีเงิน ควรต้องแบ่งกัน ไปบ้าง ที่นี้การส่งสัตว์ออกนอก ประเทศที่ เป็น อยู่เวลานี้ สำหรับ

ภาคใต้ได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง เพราะอะไรเราถูกตัดมาบ่หนึ่งเต็ม ๆ เมื่อได้รับอนุญาตให้ส่งสัตว์ไปได้ โค กระบือ มีเพียง ๕๐๐ ไม่พอ สุกกร เวลานี้จริงอยู่ให้ส่งไปได้แต่ทำให้ส่งไปที่บ่หนึ่งแห่งเดียว แล้วบ่หนึ่งก็ไม่ได้รับตามจำนวน ....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านต้องพูดนโยบายซี ท่านเอารายละเอียดมาพูดนี้ ข้าพเจ้าฟังมานานแล้ว นายเทียมพูดเถอะ

ด. เทียม ศรีพิสิฐ (ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครปฐม) : ตามที่รัฐบาลชุดใหม่นี้แถลงนโยบายในสภานี้ว่า รัฐบาลนี้จะดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลชุดเก่า รัฐบาลชุดเก่าได้แถลงนโยบายไว้ว่า จะดำเนินการหลัก ๖ ประการของคณะราษฎร หลัก ๖ ประการมีอยู่ สิ่งที่ราษฎรเดือดร้อนที่สุดก็คือในเรื่องการบำรุงความสุขสมบูรณ์ของราษฎรเวลานี้ตามหนังสือพิมพ์ก็ได้ลงข่าวว่าราษฎรมีการรอกออย่างอาหาร ถึงแก่ต้องกินขุ่ยไผ่เป็นต้น ข้าพเจ้าก็ได้มองรัฐบาลเก่าในแง่ที่อยู่เสมอ ข้าพเจ้าได้พยายามมองจนกระทั่งรัฐบาลลาออกไป

รัฐบาลไม่เห็นบำรุงความสุขสมบูรณ์ให้ราษฎรพ้นจากความอดอยากนั้นเลย ข้าพเจ้าขอชกตัวอย่างว่าคนเราจะชกมวยได้จะต้องมีกำลัง ถ้าไม่มีกำลังจะชกได้หรือไม่ต้องมีอาหารใส่ท้องเสียก่อน ถ้าไม่มีกำลังจะบ๊องกันตัวได้อย่างไร ในเรื่องการบ๊องกันตัวคือกองทัพมดของเราในเรื่องการดำรงความสุขสมบูรณ์พูนสุขของราษฎร ข้าพเจ้าขอให้รัฐบาลนี้สังวรให้จงหนัก เพราะว่าเวลานี้ราษฎรเกือบจะร้อนเป็นไฟอยู่แล้ว

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส (ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี) : รัฐมนตรีทุก ๆ ท่าน ข้าพเจ้าไว้ใจแต่ข้าพเจ้าจะขอให้ความสังเกตบางอย่างเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ ถ้าหากคำเตือนของข้าพเจ้าใช้ไม่ได้ก็ขอให้โยนทิ้งเสียความเห็นของข้าพเจ้าตั้งนี้คือว่าท่านจะมีนโยบายดีเลิศอย่างไรก็ตาม ถ้าหากท่านไม่ได้ปลุกความสามัคคีให้แก่ชนของชาติให้เป็นปึกแผ่น แล้วนโยบายอันนั้นก็ไร้ประโยชน์ อันนั้นมีมาตั้งแต่ศึกคำบรพในประวัติศาสตร์ก็มี ประเทศไทยที่พลเมืองไม่มีความสามัคคีกันแล้ว จะดำเนินการตามนโยบายนั้นไม่ได้.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

กล่าวว่า ท่านต้องพูดถึงนโยบาย นี้พูด
รายละเอียดอีกแล้ว ข้าพเจ้าขอให้พูด
หลักใหญ่ ๆ พูดต่อไป

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส
(ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี) :
ที่ข้าพเจ้าพูดนั้นเป็นการเตือนไว้ตามประ-
วัติศาสตร์มีมาอย่างไร.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ จะไปเตือนอย่างไรท่าน ท่าน
ต้องพูดแต่หลักว่า รัฐบาลมีนโยบาย
อย่างไร ๆ

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส
(ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี) :
เมื่อก่อนข้าพเจ้า ได้พูดแล้วว่า ข้าพเจ้า
ไว้ใจทั้งตัวรัฐมนตรีและนโยบาย แต่
ข้าพเจ้าขอเตือนไว้ว่า ถ้าหากว่าท่าน
ไม่ได้ปลุกความสามัคคีให้แก่ชนของ
ชาติแล้ว นโยบายของท่านก็จะเป็นไป
ตามที่ท่านแสดงไม่ได้ ข้าพเจ้าพูดสั้น ๆ
เท่านั้น

นายทองอยู่ พนมพัฒน์ (ผู้แทน
ราษฎรจังหวัดธนบุรี) : ตามที่รัฐบาล
ได้แถลงนโยบายเมื่อสักครู่นี้ว่าจะรับรอง
นโยบายเดิมของรัฐบาลนั้นเรื่องนั้น
ข้าพเจ้ามีความเห็นเช่นนั้น คือ นโยบาย

เดิมของรัฐบาลนั้นมันเป็นจำนวนมากมาย
เกินกว่าที่ควร จะปฏิบัติ ไม่ได้ครบถ้วน
ตัวอย่างซึ่งจะยกให้เห็นเช่นโรงงาน
เกษตรกรรมของกระทรวงเศรษฐการ
เป็นต้น เวลานั้น ไม่ได้ปฏิบัติงานไป
แค่นั้นเลย เราได้ออมุ้ตเงินไปแล้ว
เพื่อให้สร้างโรงงานเกษตรกรรม แต่
กระทรวงเศรษฐการหาได้ปฏิบัติการไม่
นี่เรียกว่าไม่ดำเนินตามนโยบายของรัฐ-
บาลที่ได้ประกาศไว้ นอกนั้นยังเอาเงินนี้
ไปใช้อย่างอื่นเสียด้วย นี่เป็นเครื่องชี้ให้
เห็นว่านโยบายของรัฐบาลมีมากเกินไป
ไป ในที่สุดก็ปฏิบัติไม่ได้ อีกข้อหนึ่ง
สำหรับในทางเศรษฐกิจเท่าที่สมาชิก
หลายท่านได้พูดนั้นน่าฟังมาก รัฐบาลไม่
ได้บำรุงเศรษฐกิจเพื่อประโยชน์ต่อ
ประชาชนให้เป็นการจริงจังเลย ยกตัว
อย่างเวลานี้ชาวนากำลังอดอยาก และใน
ที่หลายแห่ง ไม่ได้รับการบำรุงในทาง
เศรษฐกิจเลย ทำให้ประชาชนพลเมือง
อยู่ในอาการลำบากยากจน นโยบายบำรุง
การเศรษฐกิจนี้อยู่ในหลัก ๖ ประการ แต่
รัฐบาลหาได้ทำให้สมกับความตั้งใจไม่ นี่
เรียกว่ารัฐบาลยังไม่ได้กระทำตามนโยบาย
ให้เป็นผลเลย อีกอย่างหนึ่งโดย
เฉพาะสำหรับการศึกษาของประเทศ

เวลานี้ทางฝ่ายรัฐบาลก็มุ่ง ในการ ที่จะให้ การศึกษาต่อเยาวชนให้แพร่หลาย แต่ความ จริงในปฏิบัติการที่กระทำนั้นตาเป็นเช่น นั้นไม่ ดังสมาชิกผู้แทนยุบล ฯ ไต่ถามว่า เมื่อก่อนว่า กลับเป็นการเพิ่มเงินค่าเล่าเรียน ในต่างจังหวัดเสียด้วยซ้ำ ฉะนั้นจะเรียกว่า บำรุงการศึกษาอย่างไร เมื่อคนเรายาก จน ไม่มีจะกินเช่นนี้แล้ว ใครเล่าเขา จะมีเงินพอจะ มาเสียค่าเล่าเรียนให้แก่ลูก หลานเขาได้ เป็นการทำให้เยาวชนเหล่านี้ขาดการศึกษาในทางอ้อม และเมื่อถึง กำหนด ๑๐ ปี พันบาทเฉพาะ กาลแล้ว พลเมือง ของ ประเทศจะมี การศึกษา ได้ ครึ่งหนึ่งอย่างไร....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านพูดรายละเอียดมากแล้ว ไม่เอาละ ให้คนอื่นพูดบ้างเถอะ พูดอีกทีก็ได้แต่ พูดในหลักใหญ่ ๆ เถอะ

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ (ผู้แทน ราษฎรจังหวัดธนบุรี) : ท่านประธาน ให้พูดถึงหลักใหญ่ ๆ นั้น เฉพาะในข้อ ที่ผู้แทนนคร ราชสีมา ไต่ถามถึงสัญญา ทางพระราชไมตรี ข้าพเจ้ามีความเป็น ห่วงอยู่ในข้อนี้มาก เวลานี้สภา ฯ เรา กับรัฐบาลเป็นอย่างไร ขอให้ท่านพิจารณา

เขาจะไว้ใจเราหรือไม่ก็อยู่ที่เรา นั้นแหละ คือ รัฐบาลกับสภาผู้แทน ราษฎร ความ ถ้าหาก รัฐบาล ตั้งคณะ กรรมการ ไปสอบสวนเรื่องที่ดินแต่แล้วสภา ฯ ไม่ มีการประชุมกันเช่นนี้จะเป็นการ ชักฟอก ให้ขาวใต้อย่างไร โดยเฉพาะ เรื่องนี้ขอ ให้ได้ทำกันในสภาผู้แทนราษฎร เพราะ เกี่ยวกับความไว้ใจเชื่อใจของต่างประ- เทศซึ่งเป็นเพื่อนบ้าน ใกล้เรือนเคียงของ เรา ถ้าหากว่าเราปล่อยไปเช่นนี้แล้วยอม จะไม่ได้ผล

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่ใช่ พูดในเรื่องของเราเถอะ นั้น แยกเรื่องเหลือเกิน เอานายทองม้วน ฯ พูดเถอะ

นายทองม้วน อัดมาก (ผู้แทน ราษฎรจังหวัดมหาสารคาม) : ก่อน ที่จะลงมติไว้ใจคณะ รัฐบาลชุดใหม่นี้ ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจที่จะ ชักถาม ต่อ ไปนี้ คือ รัฐบาลนี้ ได้แถลง นโยบายว่าจะ ปฏิบัติและรับรองตามนโยบาย ซึ่งรัฐ- บาลเก่าได้ปฏิบัติมานั้น เหตุที่ข้าพเจ้ามี ข้อข้องใจที่จะถามก็เกี่ยวกับเรื่องพระราช ราชสัญญาที่ที่เป็นของพระมหากษัตริย์ คือรัฐบาลเก่ามีนโยบาย ในการที่จะ พระ

ราชทานทรัพย์สิน ของ พระมหากษัตริย์ ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งก็ได้ แต่สำหรับ รัฐบาลใหม่นี้มีนโยบายในการที่จะรับ สอนองพระราชทานทรัพย์สินสมบัติ ของพระ มหากษัตริย์ ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือไม่ นั่นข้อหนึ่ง ส่วนข้อสองรัฐบาล เก่าไม่ได้ปฏิบัติตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ เช่นในเรื่องประถมศึกษาคือประถมศึกษา นั้นกำหนดระยะ ๕๐ เส้น จะต้องตั้ง โรงเรียนแห่งหนึ่ง แต่รัฐบาลเก่าไม่ได้ ปฏิบัติไปตามกฎหมายนั้น รัฐบาลนี้จะ ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นคือพระราชบัญญัติ ประถมศึกษาหรือหาไม่ ประการที่สาม การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เป็น ประการ สำคัญ คือรัฐบาลนี้มีนโยบายในการที่จะ อบรมราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียง ให้รู้วิธี เลือกตั้งหรือไปวิธีเลือกตั้งเพื่อให้ราษฎร ได้ทราบเพื่อให้ได้ผลอย่างจริงจังหรือไม่ อีกประการหนึ่งนั้น ระเบียบวาระ ประชุมสำหรับพรุ่งนี้.....

ประ ชา น สภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ ไม่มีหรือท่าน กระตุกไป
หมดแล้ว....

นายทองม้วน อัดดากร (ผู้
แทน ราษฎร จังหวัดมหาสารคาม) :
อยากจะถามรัฐบาลนี้จะตอบหรือไม่

ประ ชา น สภาผู้แทนราษฎร :
ตามระเบียบไม่มีแล้ว

นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าจะขอชี้แจงในเรื่องต่าง ๆ ที่ยังมีข้อสงสัยกันมาเป็นข้อ ๆ แต่ว่าข้าพเจ้าจะไม่พูดยาวจะพูดสั้น ๆ คือข้อหนึ่ง พูดถึงการเจรจาสัญญาที่มีท่านสมาชิกข้องใจอยู่นั้น รัฐบาลขอตอบว่า กำลังเจรจากัน อยู่ กำลังดำเนินไปโดยที่ เห็นว่าด้วยการ ดำเนิน นโยบายตาม ระบอบรัฐธรรมนูญ เท่าที่รัฐบาลได้แถลงไปนั้นว่า จะดำเนินนโยบายอย่างนั้น รัฐบาลนี้เข้ามาใหม่มีเวลา ๔ เดือน เงินงบประมาณที่เหลืออยู่เท่าไร รัฐบาลจะดำเนินไปตามนั้น ที่นี้คือไปการข้องใจของสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่อง พระคลังข้างที่ คือเกี่ยวในเรื่องที่ดิน เราก็บอกแล้วว่า จะตั้งคณะกรรมการ คนภายนอก ไม่ใช่คณะรัฐบาล คนภายนอกก็มี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนหนึ่ง ข้าราชการภายนอกส่วนหนึ่ง เข้าทำการร่วมมือกัน ทำการสอบสวนเสาะแสวง และดำเนินการไปในทางนั้นจนได้ ความใสสะอาดปราศจากความข้องใจของสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องที่ดิน หรือเรื่องอะไรที่อะไร เราก็จะตีกระทบไปให้ถึง

แล้วเราก็จะดำเนินการ ไปให้เหมาะกับระเบียบ เช่นถึงกับทำหนีโทษ อย่างนี้หรือแรงไปกว่านั้นก็ได้อีก หรือถ้าระเบียบไม่เรียบร้อย เราจะจัดการเรื่อง ระเบียบให้เรียบร้อย เราขจัดแรงเช่นนั้นก็เพื่อศีลธรรมเรื่องนี้ข้าพเจ้านึกแน่ใจว่า โดยมากทำไปโดยไม่รู้สังเกตดู ถ้ารู้แล้วจะไม่ทำ ข้าพเจ้าแน่ใจว่าถ้าเราทำได้รู้อย่างนี้แล้วจะไม่มีเรื่องขายที่กินอย่างนี้ ไม่มีแน่ๆ ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้ นี่ข้าพเจ้าเข้าใจในหัวใจของคนที่ได้ทำไปเช่นนั้นแน่นอน ที่นั้นนอกจากนั้นในเรื่องศีลธรรม ในเรื่องกฎหมายคือผิดกฎหมายหรือไม่อะไรต่าง ๆ เราจะได้ชักใช้ไล่เลยในเรื่องที่กินลงไป เพราะฉะนั้นเข้าใจว่าจะทำให้เป็นที่หายข้องใจ ก็คงจะดำเนินงานไปให้เร็วที่สุด ที่จะทำได้ แต่ว่าจะให้ทันคราวปีตสมัยประชุมนี้หรือไม่นั้น นั้นเป็นข้อที่แล้วแต่กรรมการ ข้าพเจ้าไม่สามารถจะทราบในอกในใจของเขาได้ แต่อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าเข้าใจว่า คงทำให้ทัน ในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ก่อนที่รัฐบาลใหม่ จะเข้ามาการร่วมจิตร่วมใจกัน ที่ท่านสมาชิกจะข้องใจนั้น ท่านก็แสดงให้เห็นว่า เมื่อข้าพเจ้าลาออก เมื่อหัวหน้าลาออกแล้วคณะเขา

ก็ลาออกด้วย นนความร่วมมือจิตร่วมใจมีแล้ว นั้นจะแสดงให้เห็นว่ามีพร้อมหน้าพร้อมตากัน และที่ท่านสมาชิกของใจ ไม่มีท่านรัฐมนตรีมาอยู่ในที่นี้ บางท่านก็เพราะอะไร ก็เพราะที่จริงอยากจะทำให้สะอาดและบริสุทธิ์แก่เขา แต่ว่าตัวข้าพเจ้าเองอยากจะทำอย่างนั้น ทำไม่ได้ มันสลัดไม่ออก เลือกเข้ามาเช่นนั้นด้วยความจำใจ จำใจจริง ๆ เสียด้วย ที่นี้ต่อไปทางการกระทรวงกลาโหม เรื่องรายละเอียดกลาโหมข้าพเจ้าคิดว่า อย่างนี้ไม่มีใครเขาชักใช้ไล่เลยตามกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ โต้แทนรัฐมนตรีบอกว่า อย่าพูดออกมาเลย เราเก็บไว้เป็นทุน เมื่ออยากจะทราบกันไปอีก ก็มาพูดกันตัวต่อตัวดีกว่า แต่เรื่องอย่างนี้เขาไม่เปิดกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอสงวนไว้ ที่นี้ข้อสังเกตต่างๆที่ท่านสมาชิกจะให้รัฐบาลรับไปพิจารณานั้น ข้าพเจ้ารับรองว่าข้อสังเกตต่างๆ เหล่านี้รัฐบาลจะรับไปพิจารณาถ้าจะให้ดีแล้ว ก็ขอให้ท่านโน้ตข้อสังเกตต่างๆ เหล่านี้ส่งต่อเจ้ากระทรวงต่าง ๆ แล้ว ให้เขาคำเนินการโดยเร็วขึ้น เพราะฉะนั้นหวังว่า ท่านคงจะแสดงให้เห็น และคงจะได้รับความไว้วางใจอย่างดีจากท่านสมาชิกทั้งหลาย

หลวงเต ชาติ วงศ์ วรา วัฒน :
 ท่าน นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบาย ต่อ
 สภา ฯ นแล้ว นโยบายทั่วไปท่าน
 นายกรัฐมนตรีท่าน ได้แถลงดำเนินตาม
 นโยบายของเดิม ซึ่งท่านเองท่านก็
 ได้รับแล้วว่า ในเวลา ๔ เดือนท่านนี้
 สภา ฯ นี้จะไม่มีเวลาต่อไป และคณะ
 รัฐมนตรีชุดนี้ก็ จะ ดำเนินการ ต่อ ไป จน
 กว่าจะได้มีสภา ฯ มาใหม่และคณะรัฐ-
 บาลใหม่ได้ตั้งขึ้น ตามวิ ธีทางแห่งรัฐ-
 ธรรมนูญ ในส่วนนโยบายว่าด้วยการ
 ขายที่ดินของพระมหากษัตริย์ ท่านนายกร
 ัฐมนตรีก็ได้แถลงแล้วว่า จะ ได้ จัดการ
 ซักฟอกให้ชาวสะอาด แต่ใน ขณะ นี้
 มีปัญหาซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ จน กระ ทำให้
 คณะรัฐบาลที่แล้วต้องลาออกจกตำแหน่ง
 นั้นได้ทำให้เกิดเกรี้ยวกราวขึ้นจนกระทั่ง
 คณะผู้สำเร็จได้ลาออกไป และสภา ฯ
 ในขณะนั้นก็ ได้ทำการคัดเลือกท่านคณะผู้
 สำเร็จราชการต่อไปเป็นการภายใน ใน
 ส่วนนโยบายของรัฐบาลว่าด้วยทรัพย์สิน
 ของพระมหากษัตริย์ ข้าพเจ้ารู้สึก ใน
 ความตั้งใจของท่าน นายกรัฐมนตรี อยู่
 มากเท่าที่ได้แถลงมาแล้วข้าพเจ้า รู้สึก จับ
 ใจ เพราะเท่าที่ข้าพเจ้าได้เห็นท่านมา

ท่านก็ได้ทำงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ
 ซึ่งเป็น ทาง ตรง ที่สุดแต่เฉพาะ ในพระ-
 มหากษัตริย์ ในขณะที่สภา ฯ กำลังคัด
 เลือกคณะผู้ สำเร็จใหม่ ปราบกฏว่ามี
 หนังสือพิมพ์บางฉบับได้ก่อให้เกิดซึ่งบท
 ประพันธ์อันเทียบเคียงเข้าไป ถึงการละ
 เมิตรรัฐธรรมนูญ การละเมิดรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๓ ซึ่งว่าด้วยพระมหากษัตริย์เป็น
 ที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ แต่
 บทประพันธ์นั้น ๆ มีข้อความไปในเชิง
 ละเมิดรัฐธรรมนูญ ซ่อนในแง่ปัญหา
 กฎหมาย ข้าพเจ้าหาทราบไม่ว่าจะมีหน
 ทางประการใด เพราะข้าพเจ้าเองก็ไม่ใช
 นักกฎหมายแต่ ในแง่ศีลธรรมและ วัฒนธรรม
 ของชาติ ซึ่งท่านทั้งหลายก็คง
 จะ ได้ยินจากท่านนายกรัฐมนตรีรับรองอยู่
 เสมอ ๆ ในแง่ศีลธรรมอันนี้ ข้าพเจ้า
 ใคร่จะขอทราบจากรัฐบาลคณะใหม่นี้ว่า
 ท่านจะจัดการประการใดกับหนังสือพิมพ์
 ฉบับนั้น นอกจากนั้นแล้ว ข้าพเจ้ายัง
 จำได้ชัดว่าในการแถลงนโยบาย ของรัฐ-
 บาลคราวที่แล้ว เท่าที่ท่านนายกรัฐมนตรี
 ยังรับอยู่ว่า ท่านจะดำเนินตามนั้น
 ในนโยบายที่แล้วว่ามีว่าคณะรัฐบาลจะ
 พยายาม สัมผัส สำน ความสามัคคีระ-
 หว่างชนทุกชั้น ในพระราช อาณาจักร

สยาม ในนโยบายอันนี้ ข้าพเจ้ารับด้วย
ความชื่นตาชื่นใจ เพราะการแตกต่างใน
ระหว่างสมาคมก็ดี เอกชนก็ดี ในชาติ
เดียวกันแล้ว ย่อมนำมาซึ่งความลุ่มจม
แห่งชาติ เพราะฉะนั้นนโยบายอันนี้
เองข้าพเจ้าก็อ้างอิงว่าในการที่นักหนังสือ
พิมพ์ฉบับนี้ประพันธ์ข้อความซึ่งนอกจาก
ละเมิดรัฐธรรมนูญแล้ว ยังได้ก่อให้เกิด
การเสียหายกระทบกระเทือนถึงชนต่าง
ชั้น ถ้าหากว่าคณะรัฐบาลนี้ ได้จัด
การไปแล้ว ข้าพเจ้าก็ไม่มี ความข้องใจ
ที่จะวิตกให้ความไว้วางใจในคณะรัฐบาล
นี้ แต่ถ้าหากว่ารัฐบาลนี้ยังมีได้จัดการ
ประการใดประการหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าก็
ยังข้องใจอยู่ และใครจะทราบจากคณะ
รัฐบาลว่า รัฐบาลจะจัดการอย่างไรกับ
หนังสือพิมพ์ที่เขียน บทประพันธ์ ในทำ
นองนี้

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ
ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย) : สำหรับนโยบาย
ที่เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์อยู่ในหน้าที่ ของ
กระทรวงมหาดไทย และเราได้มีนโยบาย
วางไว้เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานการพิมพ์
คือว่าในระหว่างที่เกิดเรื่องขึ้นนั้น ท่าน

ทั้งหลายย่อมจะทราบอยู่แล้วว่า ปัญหา
ต่าง ๆ ได้พาดพิงมาถึงรัฐบาลเก่า คือ
ว่าได้มีบุคคลในคณะก็ดี หรือว่าได้มี
บุคคลอื่นซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้อง อยู่ด้วยใน
เรื่องที่ดินถึงแม้ว่าการเกี่ยวข้องจะเป็นไป
ด้วยบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ ประการใด
นั้นเป็นอีกปัญหาหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้
กระทรวงมหาดไทยจึงเห็นว่า สำหรับ
เฉพาะพฤติการณ์เช่นนั้น ในการที่จะ
ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ การพิมพ์
โดยเคร่งครัดก็ย่อมจะกระทำให้เกิดข้อคร
หาขึ้นได้ว่า รัฐบาลปิดปากหนังสือพิมพ์
ไม่ให้พูด ไม่ให้ทำอะไรเพราะฉะนั้นรัฐ
บาล คือกระทรวงมหาดไทย จึงได้
ปล่อยให้หนังสือพิมพ์แสดงความคิดความ
เห็นตั้งแต่ ตอนตั้ง กระทั่งตามจน กระทั่ง
รัฐบาลลาออก และเมื่อรัฐบาลได้ตั้ง
เรียบร้อยแล้ว ก็ว่าเมื่อวานนี้เราก็ได้
ดำเนินการที่จะพิจารณาต่อไป สรุปการ
กล่าวก็ คือว่า แผนกเอกสารการพิมพ์
ก็ได้รวบรวมหนังสือพิมพ์ ซึ่งได้ลงข้อ
ความต่าง ๆ ในระหว่างที่เกิดเรื่อง จะ
เป็นการผิดถูกหรือไม่นั้น ต้องรอเจ้า
หน้าที่ได้พิจารณา และเสนอความเห็น
ขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างเช่นกระทัตตาม
ของท่านสมาชิกผู้นั้น อย่างนี้เป็นต้น

ก็ยังไม่เป็นการขัดแย้ง หนังสือพิมพ์ฉบับ
ใดลงข้อความบทประพันธ์ประการใด แต่
อย่างไรก็ดี แผนกเอกสาร ฯ ก็ได้
พิจารณาหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ซึ่งลงไป
ในทางผิด และกระทบกระเทือนและถ้า
แม้ว่าบุคคลใดได้มาร้องขอ ก็จะต้อง
ดำเนินการตามกฎหมายอีกส่วนหนึ่ง

หลวง เดชาติวงศ์ วรวัฒน์ :
เท่าที่ท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทยได้แถลงมานั้น ข้าพเจ้าใคร่
จะขอเรียนว่า การที่รัฐบาลคณะเก่าได้
ลาออกไปก็ดี การที่ได้มีคณะรัฐบาล
ขึ้นมาใหม่ก็ดี ในระหว่างที่ได้มีการเลือก
ตั้งคณะรัฐบาลอยู่นั้น คณะรัฐบาลชุด
เก่าเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ จนกว่าจะ
ได้มอบหมายหน้าที่ในการนั้นให้คณะรัฐ-
บาลตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ บท
ประพันธ์ใดที่ ได้เกิดขึ้นในขณะที่ยังมี ได้
ตั้งคณะรัฐบาลขึ้นนั้น คณะรัฐบาลเก่า
หรือบุคคลที่รับผิดชอบอยู่ในหน้าที่นั้นจะ
ต้องพึง รับผิดชอบ ในกรณีที่เกิดมีบท
ประพันธ์เช่นนั้นขึ้น แต่ว่าเมื่อได้มีคณะ
รัฐบาลใหม่ขึ้นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าแน
ใจ เชื่อว่า คณะรัฐบาลใหม่ก็จะได้รับ
รั้งดำเนินการในระหว่างหัวเลี้ยว หัวต่อ

นั้นให้เรียบร้อยต่อไป นอกจากนั้นยัง
ประจวบกับที่รัฐบาลที่รับผิดชอบ อยู่ นั้น
ก็เป็นรัฐมนตรีคนเดียวกัน เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าหวังใจเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะได้
จัดการต่อไปโดยดี ในส่วนที่ท่านใคร่
ขอทราบหนังสือพิมพ์ที่เขียนบทประพันธ์
เช่นนั้น ข้าพเจ้าคนหนึ่งซึ่งไม่สมัครใจ
ที่จะบีบบังหรือห้ามปรามหรือควบคุมการ
หนังสือพิมพ์ของประเทศ เพราะการ
หนังสือพิมพ์ เป็นการที่พา ไปสู่ ระบอบ
ประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ แต่บทประ-
พันธ์ใดของ หนังสือพิมพ์ ซึ่งเป็นภัยต่อ
ประเทศชาติเป็นภัยต่อบุคคล เป็นภัย
ต่อคณะรัฐบาลเอง ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
เป็นประโยชน์อะไร สำหรับประชาชน
ที่จะอ่านบทประพันธ์นั้น ไม่เกี่ยวข้อง
ด้วยการเมืองหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะ
ฉะนั้นบทประพันธ์นั้นเท่าที่ข้าพเจ้าได้พบ
แล้วปรากฏว่า เป็น บทประพันธ์ ซึ่ง
ละเมิดรัฐธรรมนูญละเมิดพระมหากษัตริย์
ข้าพเจ้าใคร่จะขอให้ท่านทราบว่า บท-
ประพันธ์นั้นก็ชื่อว่า "ครอบครัวประ-
หลาด" ในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ซึ่ง
ท่านคงจะได้ทราบดี ซึ่งท่านได้ค้นคว้า
ไปแล้ว

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทน
 ราษฎรจังหวัดอุษัณห์) : ก่อน
 ที่เราจะอนุมัติไว้วางใจคณะรัฐบาล ชุคน
 คือเจ้าคุณนายกรัชมุนตรีได้ตกลงมาแล้ว
 ว่า จะเดินตามนโยบายที่ให้ไว้ตามคณะรัฐ-
 บาลชุดเก่า ที่นโยบายที่ข้าพเจ้าเห็นผิด
 อยู่บ้าง คือในการรอบรมการศึกษา
 ของพลเมือง การรอบรมการศึกษาของ
 พลเมือง จะให้เจริญแก่ประเทศชาติก็
 เพราะการศึกษาที่การศึกษาทำไมจึงล่า
 หลงไป จะให้พลเมืองซึ่งตั้งอยู่ในระยะ
 ๕๐ เส้น ที่ในการรอบรมศึกษา....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 เอาอีกแล้ว พุคพายละเอียดพูดหลัก
 สำคัญซี

ขุนพิเคราะห์คดี (ผู้แทน
 ราษฎรจังหวัดอุษัณห์) : เพราะเหตุ
 ว่าเมื่อท่านเข้ามาท่าน ได้ตกลงนโยบาย
 ว่า จะ อบรมการศึกษาภายใน ๑๐ ปี
 และบัดนี้ ได้เข้ามาในสภาฯ นี้ ๔ ปีแล้ว
 ในขณะที่การตกลงนโยบายก็มีได้ขอเพิ่ม
 ขบประมาณค่าอบรมการศึกษา และไม่
 เพิ่มโรงเรียน และท่านผู้แทนอุบลฯ
 คือ นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ได้
 อภิปรายทักท้วงแล้ว

ด.ญ่เกียง ทองลงยา (ผู้แทน
 ราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี) : เนื่อง
 จากการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่นี้ ญัตติ
 ต่าง ๆ ที่สมาชิกได้เสนออย่างสภาฯ นั้น
 ไม่ทราบว่รัฐบาลชุดนี้จะ ได้ยืนยัน หรือ
 ไม่ และเมื่อรัฐบาลชุดนี้ปฏิเสธ สมาชิก
 จะได้เสนอญัตติเหล่านั้นขึ้นมาใหม่ประ-
 การหนึ่ง ในนโยบายของรัฐบาลซึ่งได้
 ยืนยัน และรับรองที่จะ ปฏิบัติ การตาม
 นโยบายชุดเก่านั้น บัดนี้ข้าพเจ้าจะขอ
 ยืนยันเฉพาะเป็นรายกระทรวง ๆ ไป
 กระทรวงเกษตรราธิการซึ่งเผด็จกรัชมุนตรี
 เดิมไม่ได้มารับตำแหน่งและก็เจ้าคุณนา-
 ยกฯ ได้เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งรัฐ-
 มนตรีเกษตรราธิการ เพราะฉะนั้นใน
 นโยบายนั้น ท่านก็คงจะ ปฏิบัติ และ ให้
 ดำเนินอย่างที่ได้ดำเนินมาทุก ประการ
 ในประการเช่นนี้ข้าพเจ้าใคร่จะท้วงท้วงถึง
 ในนโยบายเก่าบ้าง และถึงแม้ว่าสภาฯ
 เราได้อนุมัติงบประมาณในการ จัดนโย-
 บายของ กระทรวงเกษตรราธิการแล้วก็
 ตาม เงินที่เหลืออยู่นั้นข้าพเจ้าคิดว่า
 รัฐบาลจะบริหารไปเพียง ๔ เดือนนั้น
 ก็คงจะ นำ ไป ใช้จ่ายเป็นการสุรุ่ยสุร่าย
 เหลวแหลกไปไม่เป็นชั้นเป็นอัน เพราะ
 ว่ารัฐมนตรีคนเก่าได้ตั้งไว้ ส่วนเจ้าคุณ

นายก ฯ ซึ่งจะเข้าไปรักษาการแทนท่านจะต้องไปค้นนโยบายอันเก่า และจะต้องไปเปลี่ยนแปลงบ้างเป็นบางชั้น บางอันในเรื่องชาวนาเป็นประการแรก และชาวนาทองหลายในเวลาอันคับแค้น คือเพราะเหตุว่าเมื่อปีที่แล้วมาเขาไม่ได้ข้าว และในปีนั้นก็ไม่ได้ข้าวอีกซึ่งนโยบายของกระทรวงเกษตรราธิการก็ได้รับงบประมาณไปแล้วก็เอาไป ใช้จ่ายเป็นรายอัน ซึ่งกล่าวอย่างภาษาสามัญจะเรียกว่าเป็นเบี้ยหัวแตก ข้าพเจ้าอยากจะให้รวบรวมเงินเป็นชั้นเป็นอันอย่างใดอย่างหนึ่งในการวางโครงการ ช่วยการ กสิกรรมของชาวนา คืออย่าให้สู้รุษสุร่าย....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ ให้พูดแต่หลักการใด ๆ

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครศรีธรรมราช) :
ข้าพเจ้าได้แถลงความที่จะไว้ใจรัฐบาลคณะนี้ ด้วยการที่หวังว่าท่านจะได้สั่งวรในกิจการต่าง ๆ ไปเสร็จแล้ว แต่ข้าพเจ้าเป็นห่วงอยู่สองอย่าง คือกระทรวงเกษตรราธิการซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีจะได้ว่าการแทนข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจมากประเทศสยาม แท้จริงเป็นประเทศกสิกรรม และกระทรวงเกษตรราธิการใน

ความรู้สึกของข้าพเจ้ารู้สึกเป็นกรรมอันหนักเหลือเกินที่ไม่มีรัฐมนตรีรับผิดชอบในหน้าที่นี้ และรัฐมนตรีคนเก่าได้ทำไว้โดยเฉพาะหน้าที่มีงาน คั่งค้างอยู่มากมาย ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเจ้าคุณฤทธิ ฯ นั้นเพียงแต่ปลายเหตุไม่ใช่ต้นเหตุ แล้วทำไมไม่ไ้รับแก้ต่างต้งมา ในครั้งนี้ บางทีนโยบายของท่านซึ่งผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรีว่าแล้ว ว่าท่านเจ้าคุณ จะไปเสสวงกันคว่าแนวที่เราให้ไปนั้นก็ค้างไป และข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจในความบริสุทธิ์ของท่านผู้หนึ่งคือคุณหลวงโกวิท ฯ ซึ่งเป็นคนบริสุทธิ์ที่สุด ทำไมไม่ได้แต่งตั้งมาด้วยขอให้ชี้แจง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
นั่นเป็นหน้าที่ของเขา

นายกรัฐมนตรี : ข้าพเจ้าจะชี้แจงให้หมดข้อข้องใจในเรื่องรัฐมนตรีออกไปคนหนึ่งนั้น คือหลวงโกวิท ฯ คือเขามีความประสงค์จะออกไปมานานแล้ว แต่ว่าเราก็คือรัฐบาลยังอยู่ เขาก็ออกไม่ได้ แต่คราวนี้เห็นว่างานของเขามากเหมือนกัน รู้สึกว่าเขาจะมาเสียเวลาอยู่ทางนี้ เขาจะต้องไปเสียงานทางโน้น เพราะฉะนั้นเขาจำเป็นจริง ๆ เรามอบกว่าอย่าเพิ่งเลยเมื่อถึงกำหนดออกค่อยออกเถิดคราวนี้

และถึงกำหนดออกไปแล้ว จะเอาเขาเข้ามาอีก เขาก็ว่าคราวนี้ให้ฉันออก และเมื่อเป็นเช่นนี้เราก็อ่อนวอนเขา และงานของเขาก็มาก เช่นต้องตั้งวิทยุและอะไรต่าง ๆ เหล่านี้มากมาย ข้าพเจ้าก็เห็นด้วยว่าเขาตั้งใจออกจริง ๆ เพราะฉะนั้นเราก็ให้เขาออกไป ส่วนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ ที่ข้าพเจ้าเข้ารับหน้าที่นี้คือคองนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเราจะต้องรักษาความสามัคคีอันหนึ่งและนโยบายอันหนึ่งและนอกจากนั้นเรายังแลเห็นว่าเมื่อเราจะตั้งใจรักษานโยบายและคุ้มครองความสามัคคีแล้ว เราจะต้องยึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอให้เขาไปชำระสะสางตัวมาให้เรียบร้อยก่อน เพราะเขาทำได้ ไม่เหมือนข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอยากจะเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน แต่เป็นไปได้ไม่ได้ นี่จิตใจจริง ๆ เมื่อชำระสะสางเสร็จแล้ว ข้าพเจ้าก็เลยขอโอกาสในที่นี้ด้วยว่าเมื่อไม่ขัดข้องแล้วก็จะขอมติลงหน้าว่าเมื่อชำระสะสางแล้วก็จะมอบหน้าที่ให้แก่เขา เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอมติในที่นี้ ขอให้กรุณาให้เป็นไปตามนั้น เขาบริสุทธิ์จริง ๆ นะ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงได้ไปจัดการในหน้าที่ของเขาที่ข้าพเจ้าจะไปว่าการ อะไร นั้น ก็มีรัฐ-

มนตรีช่วยราชการอยู่ คือคนเก่าที่เขาได้ดำเนินการอยู่เกี่ยวนี้ เขาจะต้องรู้จักการในหน้าที่ดีและรื้อมาให้ข้าพเจ้าดูและสะสางมาให้เรียบร้อย

พระพิณิจฉนากร (ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่) : วันนี้อย่าพูดอะไรอีก ข้าพเจ้าได้รับถ้อยคำอย่างจับใจจากท่านเจ้าคุณนายกรัฐมนตรีหลายอย่างหลายประการที่ จะได้ทราบเรียนกัน คือท่านมีแง่ใจที่จะพูดว่าถ้อยคำที่เราพูดมานี้ถ้ามีสิ่งใดก็ให้จัดไปและเสนอไปยังรัฐมนตรี ดังนั้นข้าพเจ้าจำใจเป็นอย่างยิ่งและข้าพเจ้าขอทราบเรียนข้อเท็จจริงให้ท่านทั้งหลายทราบในที่นี้ว่าการปรับปรุงภาชีอากรนั้น ที่รัฐบาลก่อนรับว่าจะได้ปรับปรุง แต่รัฐบาลก็ยังไม่ได้ปรับปรุง และยิ่งกว่านั้น ข้าพเจ้า ได้มีหนังสือทั้งส่วนตัวและทั้งทางราชการ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แต่ท่านก็ไม่ได้ตอบข้าพเจ้าสักทีและข้าพเจ้าได้วิงวอนและกราบเรียนว่าเรื่องเงินรัชชูปการนี้ในโลกนี้ไม่มีที่ไหนเขาเก็บกันแล้ว แต่ท่านรัฐมนตรีนั้นก็ยืนยันว่าเก็บ ๆ นั้นเป็นความจริง แต่ไม่ใช่ปรับกันเช่นเราซึ่งเขาเรียกว่า โปสเตอร์ เขาไม่มีการ

ข้าพเจ้ารู้สึกว่ายังมีสมาชิก อีกหลายคน ที่
อยากจะพูด ขอประทานพுகสักหน่อยใน
การเบิกอภิปราย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ ท่านต้องขอเบิกอภิปรายก่อน

นายไต้ ปาณิกบุตร (ผู้แทน
ราษฎรจังหวัดพระนคร) : ข้าพเจ้า
ขอเบิกอภิปรายต่อไป ใครเห็นด้วย
โปรดรับรอง

นายมงคล รัตนวิจิตร ต. อยู่เกียง
ทองลงยา รับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดเห็นว่าควรจะเบิกอภิปรายต่อไป ขอ
ได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๗ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๖ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เป็นอันว่าต้องลงมติกันแล้ว อภิปรายกัน
อีกไม่ได้แล้ว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (ผู้
แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี) :
ในการที่เราจะลงมติกันในครั้งนี้ ปัญหา

ต่าง ๆ ยังมีอะไรและข้อใจสมาชิกอยู่
เป็นอันมาก เพราะฉะนั้นเพื่อที่สมาชิก
จะได้แสดงความบริสุทธิ์ ของตนในการ
ลงมตินั้น ข้าพเจ้าคิดว่าการลงคะแนน
ลับนั้น จะแสดงความบริสุทธิ์ใจออกมา
ได้ ฉะนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติขอให้
ลงมติกะแนลลับ ผู้ใดเห็นด้วยโปรด
รับรอง ๑๕ คน

(มีสมาชิกรับรอง ๑๓ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
มี ๑๓ ท่านเท่านั้นเองไม่ถึง ๑๕ คน
ข้าพเจ้าเสียใจที่จะอนุญาตไม่ได้ ไม่มี
อะไรอีกแล้ว

นายทองม้วน อัครถาวร (ผู้
แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม) :
ยังมีปัญหาจะขอพูดกับท่านประธาน ว่า
ว่าจะลงมติเป็นรายตัวหรือทั้งคณะ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ลงมติเป็นทั้งคณะตามมาตรา ๕๐ แห่ง
รัฐธรรมนูญ ตามระเบียบแบบแผนที่ได้
เคยปฏิบัติมา ผู้ใดเห็นว่าควรจะลงมติ
ไว้วางใจแก่รัฐบาลคณะนี้ขอได้โปรด
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๓ ท่าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ที่เห็นว่าควรไว้วางใจแก่คณะรัฐบาลขณะนี้ มี ๕๓ ท่านมากกว่าครึ่งแล้ว ข้าพเจ้าไม่ไหว้ขอเป็นการปฏิเสธ ที่นี้ มีญัตติความของรัฐบาล....

นายกรัฐมนตรี : ในนามของคณะรัฐมนตรี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณในการที่ท่านสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎรได้ให้ความไว้วางใจเป็นอย่างดีเยี่ยม เพราะฉะนั้นคณะรัฐบาลนี้จะไต่ถั่วโดยจริงใจออกมาว่าจะได้ตั้งใจรับราชการสนองพระเดชพระคุณชาติบ้านเมืองและประชาชนพลเมืองโดยความซื่อสัตย์สุจริตต่อไป

(สมาชิกปรบมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : วาระต่อไปนี้ คือ รัฐบาลขอเสนอญัตติความว่าตั้งแต่วันพรุ่งนี้ให้มีประชุมเป็น ๓ เวลา คือ ครั้งที่ ๑ ตั้งแต่ ๙.๓๐ นาฬิกาถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา ครั้งที่ ๒ เวลา ๑๕.๓๐ ถึง ๑๘.๓๐ ครั้งที่ ๓ เวลา ๒๐.๐๐ ถึง ๒๓.๓๐ นาฬิกา ตั้งแต่วันพรุ่งนี้เป็นต้นไป ส่วนระเบียบวาระจะขอเปลี่ยนค่อยพูดกันวันพรุ่งนี้

นายมงคล รัตนวิจิตร (ผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช) : เรื่องที่จะให้งานเสร็จโดยเร็วนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่ว่าจะให้เสร็จไปอย่างบกพร่องนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะให้เป็นสองเวลาอยากจะตกลงกับรัฐบาล

นายกรัฐมนตรี : รัฐบาลไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลไม่ขัดข้อง ขอ ๒ เวลาคือตอนเช้า เวลา ๙.๓๐ ถึง ๑๒.๓๐ นาฬิกา และตอนบ่าย ตั้งแต่ ๑๕.๓๐ ถึง ๑๘.๓๐ นาฬิกา

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี) : ปัญหาอีกอย่างหนึ่งในการที่รัฐบาลเสนอญัตติพิจารณาให้เร็วเช่นนั้น การเร็วไม่รู้จะเร็วไปถึงไหน คือว่าการประชุมจะเปิดประชุมเมื่อไร การที่เราจะเริ่มงานเราจะต้องรู้ว่าอยู่ที่สักอยู่แค่ไหน ถ้ารัฐบาลประสงค์จะเปิดประชุมพรุ่งนี้ เราอาจจะทำงานมากกว่านี้ และถ้าเราทำงานหมดไปแล้ว ก็ไม่รู้จะไปหยุดที่ไหน อย่างไร จึงขอทราบว่าการรัฐบาล

เรื่องงานอย่างนี้จะปิดประชุมเมื่อไร
นายกรัฐมนตรี : ที่รัฐบาล
ได้กะมานี้ กะให้พอดังามหมดพอดี
เพราะฉะนั้นกะในราววันที่ ๑๕

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดพูดอีก ข้าพเจ้าเห็นว่าถึง
เวลาสมควรแล้ว ขอปิดประชุมพรุ่งนี้
เวลา ๙.๓๐ นาฬิกา ขอให้มาประชุม
เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๕ น.

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

เทียบ นันทแพทย์	ประเสริฐ บัณฑิตสุนทร ผู้ตรวจรายงาน
บุญแถม ปิตยานนท์	บุญช่วย สุนทรหมัด ..
เขียน กาญจนพันธ์ุ	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ..
ทองกระจ่าย รัชตะวรรณ	ดิน จุฑารพ ..
ทองคำ กล้ายโอกาส	เลียงฮือ ศรีสุชาติ ..
ทองอยู่ พุฒพันธ์ุ	ประเทือง อินทร ..
	สุรินทร์ สิลลากร ..

ตรวจแล้ว ๒๔ ส.ค. ๒๔๘๐

หลวงคหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระยามานวราชเสวี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร